

FAKULTET ZA UPRAVU U SARAJEVU

pridružena članica

UNIVERZITETA U SARAJEVU

S T A T U T

Sarajevo, juni 2013.

S A D R Ž A J

1. Opće odredbe -----	2
2. Organizacija Fakulteta -----	7
3. Tijela Fakulteta -----	8
4. Studij na Fakultetu -----	15
5. Studenti -----	19
6. Osoblje Fakulteta -----	30
7. Akademsko osoblje -----	30
8. Sistem osiguranja kvaliteta -----	43
9. Dokumentacija, evidencija i javne isprave -----	44
10. Javnost rada Fakulteta i poslovna tajna-----	45
11. Imovina, poslovanje i finansiranje Fakulteta -----	46
12. Prelazne i završne odredbe -----	47

Na osnovu člana 31. stav (3) i (5) i člana 34. stav (2) do (5) Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo -prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 42/13), člana 27. Zakona o ustanovama (“Službene novine Republike Bosne i Hercegovine” broj: 6/92, 8/93 i 13/94), Upravni odbor Fakulteta za javnu upravu u Sarajevu na 30. sjednici održanoj dana 13.06.2013. godine donio je

**STATUT
FAKULTETA ZA UPRAVU U SARAJEVU**

1. Opće odredbe

**Član 1.
(Predmet Statuta)**

Ovim Statutom u skladu sa propisima koji reguliraju djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo i drugim propisima koji uređuju ovu oblast bliže se uređuje: organizacija, način rada, upravljanje, rukovođenje, te druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na Fakultetu za upravu u Sarajevu - pridruženoj članici Univerzitetu u Sarajevu (u dalnjem tekstu: Fakultet).

**Član 2.
(Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda)**

- (1) Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda u ovom statutu podrazumijeva uključivanje oba roda.
- (2) Fakultet u svom radu kao službene jezike ravnopravno koristi jezike naroda Bosne i Hercegovine u latiničnom i ciriličnom pismu.

**Član 3.
(Primjena relevantnih propisa)**

Na sva pitanja koja nisu uređena ovim statutom primjenjuju se odredbe Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH, Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo, Zakona o studentskom organizovanju na području Kantona Sarajevo, Ugovora o međusobnim pravima i obavezama Univerziteta u Sarajevu i Fakulteta, Statut i drugi opći akti Univerziteta u Sarajevu, kao i drugi propisi koji uređuju predmetnu oblast odnosno predmetno pitanje.

**Član 4.
(Status Fakulteta)**

- (1) Fakultet za upravu je visokoškolska ustanova u privatnoj svojini.
- (2) Fakultet je osnovan na osnovu člana 23. i 26. Zakona o visokom obrazovanju – prečišćeni tekst ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 9/07) i Odluke Vlade Kantona Sarajevo o davanju saglasnosti za osnivanje Fakulteta za javnu upravu kao ustanove broj: 02-05-25019-5/05 od 18.08.2005. godine, objavljene u "Službenim novinama Kantona Sarajevo" broj: 26/05.
- (3) Osnivač Fakulteta je: Prof.dr Munib (Murat) Tahirović iz Sarajeva (u daljem tekstu Osnivač), JMB: 1409947173897, općina Centar.
- (4) Fakultet ima svojstvo pravnog lica i upisan je u sudski registar pravnih ustanova Općinskog suda u Sarajevu pod brojem 065-0-Reg-06-000275, te u Registar visokoškolskih ustanova koje vodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

- (5) Fakultet za upravu je licencirana visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, naučnonastavnim i naučnoistraživačkim radom, koja nudi akademske stepene sva tri ciklusa studija.
- (6) Fakultet za je pridružena članica Univerziteta u Sarajevu koji je ovaj status stekao u skladu sa članom 146. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj : 43/08 i 18/10) , i to na osnovu:
- a) Odluke Senata Univerziteta u Sarajevu o davanju podrške Fakultetu za upravu u Sarajevu za pokretanje inicijative za dobivanje statusa pridružene članice Univerziteta u Sarajevu broj: 01-38-1800/09 od 17.06.2009. godine;
  - b) Odluke Skupštine Kantona Sarajevo o davanju saglasnosti visokoškolskoj ustanovi kao ustanovi - Fakultetu za javnu upravu u Sarajevu za sticanje statusa pridružene članice Univerziteta u Sarajevu broj: 01- 05-16039/10 od 03.06.2010. godine, kao osnivača Univerziteta u Sarajevu kao javne ustanove.
- (7) Puni naziv Fakulteta je Fakultet za upravu u Sarajevu - pridružena članica Univerziteta u Sarajevu
- (8) Sjedište Fakulteta je u Sarajevu, ul. Patriotske lige broj 41.
- (9) Dan Fakulteta je: 18. septembar.
- (10) Međusobna prava i obaveze Osnivača i Fakulteta regulišu se posebnim ugovorom.
- (11) Odluku o promjeni naziva, sjedišta i djelatnosti Fakulteta donosi Osnivač.
- (12) Fakultet može vršiti statusne i druge promjene u skladu sa Zakonom i uz saglasnost Osnivača.

Član 5. (Pečat, znak i suhi žig Fakulteta)

- (1) Fakultet ima pečat okruglog oblika prečnika 50 i 20 mm sa natpisom "FAKULTET ZA UPRAVU U SARAJEVU" u prvom koncetričnom krugu i natpisom "PRIDRUŽENA ČLANICA UNIVERZITETA U SARAJEVU" u drugom koncetričnom krugu oko znaka Fakulteta.
- (2) Dekan Fakulteta posebnim aktom utvrđuje broj pečata i štambilja, veličinu, namjenu, rukovanje i način čuvanja.
- (3) Fakultet ima svoj znak-amblem, čije idejno i likovno rješenje usvaja Upravni odbor na prijedlog Dekana Fakulteta.
- (4) Fakultet ima suhi žig koji ima oblik, veličinu i sadržaj pečata prečnika 50 mm.
- (5) Suhi žig koristi se za ovjeru diploma koje se stiču na Fakultetu.

Član 6. (Upotreba naziva i amblema)

- (1) U oviru svojih temeljnih djelatnosti Fakultet ima pravo i obavezu služiti se utvrđenim nazivom i amblemom Fakulteta.
- (2) U ostalim slučajevima upotrebu naziva i amblema Fakulteta odobrava Dekan

Član 7. (Autonomija Fakulteta)

- (1) Autonomija Fakulteta obuhvata akademsku autonomiju (akademsku samoupravu/institucionalnu autonomiju) i akademske slobode u skladu sa ustavom i zakonom.
- (2) Akademska autonomija /institucionalna autonomija Fakulteta ogleda se u pravu Fakulteta da:
  - a) bira svoja tijela;
  - b) uredi svoju unutrašnju organizaciju i rad općim aktima u skladu sa zakonom i statutom;
  - c) bira i zapošljava nastavno i drugo osoblje;
  - e) stiče i upravlja finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom i općim aktima Fakulteta;
  - f) utvrđuje visinu školarine i drugih naknada u skladu sa zakonom;
  - g) sklapa ugovore za robe i usluge;

- h) zaključuje ugovore sa studentima;
- i) osniva privredna društva i druga pravna lica za obavljenje registrovanih djelatnosti,
- k) sklapa sporazume s drugim visokoškolskim institucijama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu;
- m) izdaje javne isprave;
- n) ima i druga ovlaštenja neophodna za djelotvorno obavljanje registrovanih djelatnosti.

(3) Akademска autonomija Fakulteta iz stava (2) ovog člana ogleda se i u:

- a) slobodi nastavnog, nastavno-naučnog, naučnoistraživačkog rada i stvaralaštva,
- b) utvrđivanju, samostalnom razvijanju i primjenjivanju obrazovnih, naučnih, i stručnih programa i istraživačkih projekata,
- c) odlučivanju o kriterijima za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis u prvu studijsku godinu za sva tri ciklusa studija,
- d) utvrđivanju pravila studiranja uz saglasnost Univerziteta,
- e) uspostavljanju i razvijanju saradnje sa drugim visokoškolskim ustanovama i institucijama u zemlji i svijetu u okviru registrovane djelatnosti i odlučivanju o prihvatanju projekata,
- f) drugim pravima i obavezama u skladu sa zakonom.

Član 8. (Akademske slobode)

Akademска sloboda na Fakultetu obuhvata: pravo akademskog osoblja i studenata na slobodu mišljenja, izražavanja i djelovanja u pogledu načina držanja nastave, iznošenja naučnih hipoteza i naučnih činjenica, bez opasnosti od sankcija, a pod uvjetom da vrše svoju akademsku djelatnost u skladu sa ustavom i zakonom, ne ugrožavajući ljudska prava i slobode drugih subjekata akademske odnosno društvene zajednice u cjelini.

Član 9. (Odgovornost prema društvenoj zajednici)

U obavljanju svoje djelatnosti Fakultet je odgovoran Skupštini, Vladi, Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, građanima, studentima i zaposlenima naročito za:

- a) utvrđivanje, realiziranje i unapređenje studijskih programa,
- b) utvrđivanje pravila studiranja i uvjeta upisa studenata,
- c) uređenje unutrašnje organizacije,
- d) izbor tijela i rukovodnih osoba,
- e) izbor akademskog, naučnog i drugog osoblja,
- f) dodjeljivanje zvanja i diploma,
- g) raspolaganje finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom,
- h) za zaštitu studentskih prava
- i) korištenje i upravljanje imovinom u skladu sa zakonom i
- j) druga pitanja koja proizlaze iz obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, a kojim se osiguravaju potrebni standardi za osiguranje kvaliteta.

Član 10. (Zabрана političkog djelovanja)

- (1) Na Fakultetu nije dozvoljeno organizovanje ili djelovanje političkih stranaka, niti održavanje skupova ili drugih vidova djelovanja koja u osnovi imaju stranačke ciljeve.
- (2) Članovi akademske zajednice dužni su da unutar Fakulteta djeluju politički neutralno u odnosu na svoja eventualna stranačka opredjeljenja

Član 11.

(Ravnopravnost i zabrana diskriminacije)

(1) Fakultet u obavljanju svoje djelatnosti usmjeren je na jednakost u mogućnostima i tretmanu svih osoba bez bilo kojeg oblika diskriminacije po osnovama: spola, rase, seksualne orijentacije, jezika, vjere, političkih ili drugih ubjeđenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, bračnog statusa, imovinskog statusa, onesposobljenosti ili po nekom drugom ličnom svojstvu, položaju ili okolnosti.

(2) U cilju podsticanja pune socijalne integracije i učešća u životu zajednice osoba sa onesposobljenjem, Fakultet, u skladu sa svojim mogućnostima, poduzima mjere za pristup obrazovanju tim osobama.

Član 12. (Nepovredivost objekata)

(1) Objekti Fakulteta su nepovredivi.

(2) Pod nepovredivošću objekata iz stava 1. ovog člana se podrazumijeva da bez odobrenja dekana, ili od njeg ovlaštenog lica, policija i drugi organi za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela nemaju pravo ulaska u objekat Fakulteta

(3) Izuzetno, u cilju sprečavanja ili zaustavljanja krivičnog djela, nastupanja štetnih posljedica od prirodnih nepogoda i prirodnih nesreća, policija i druga nadležna tijela u okviru svoje djelatnosti mogu preduzeti neophodne mјere unutar objekata Fakulteta, s tim da su obavezni o preduzetim radnjama odmah obavijestiti dekana, ili drugo ovlašteno lice.

Član 13. (Zastupanje i predstavljanje)

(1) Fakultet zastupa i predstavlja dekan Fakulteta.

(2) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti, dekana zamjenjuje jedan od prodekanova kojeg odredi dekan sa svim pravima i obavezama dekana. Izuzetno, dekan može pisanim putem ovlastiti i drugo lice da ga u slučaju odsutnosti ili spriječenosti zamjeni.

Član 14. (Ovlaštenja u pravnom prometu Fakulteta)

(1) U okviru registrovane djelatnosti, Fakultet za svoje obaveze odgovara sredstvima kojima raspolaže.

(2) Osnivač je supsidijarno odgovoran za obaveze Fakulteta.

Član 15. (Prava i obaveze Fakulteta)

Fakultet ima pravo i obavezu da:

- a) realizira i unaprjeđuje nastavni, naučnonastavni i naučnoistraživački rad u skladu sa vrijednostima i mjerilima kvaliteta evropskog sistema visokog obrazovanja;
- b) utvrđuje plan razvoja;
- c) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun,
- d) utvrđuje obavezne i izborne predmete;
- e) bira i opoziva članove svojih tijela;
- f) izdaje, ovjerava i potpisuje diplome i dodatke diplomi,
- g) vrši nostrifikaciju i ekvivalenciju odnosno priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija putem imenovanja posebne komisije;
- h) promovira domaću i međunarodnu saradnju sa visokoškolskim ustanovama u organizaciji nastavnog, naučnonastavnog, naučnoistraživačkog i stručnog rada, te podstiče međunarodnu mobilnost studenata i akademskog osoblja;
- i) kontinuirano razvija sistem kontrole i osiguranja kvaliteta kako bi se obezbijedio visok stepen kvaliteta i

- postigli ciljevi djelatnosti visokog obrazovanja;
- j) u cilju realiziranja nastavnog, naučnonastavnog, i naučnoistraživačkog rada, osniva katedre i druge organizacione oblike, uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača;
  - k) planira, utvrđuje, donosi, razvija i primjenjuje nastavne planove, nastavne programe i istraživačke projekte;
  - l) vrši prijem i upis studenata i određuje metode provjere znanja;
  - m) vrši izbor akademskog osoblja i drugih zaposlenika u skladu sa zakonom,
  - n) organizira i izvodi odgovarajuće forme naučnog i stručnog usavršavanja akademskog osoblja;
  - o) organizira i realizira izdavačku djelatnost, posebno izdavanje udžbenika, časopisa i druge naučne i stručne literature;
  - p) vodi brigu o materijalnim pitanjima akademskog osoblja i drugih zaposlenika na Fakultetu;
  - q) osigurava ostvarivanje svih studentskih prava utvrđenih Zakonom i ovim Statutom;
  - r) efikasno, ekonomično, transparentno i odgovorno upravlja imovinom koja joj je na raspolaganju;
  - s) ispoljava otvorenost prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici, promovira poštivanje i afirmaciju ljudskih prava, te razvija osjećaj društvene odgovornosti studenata, akademskog osoblja i drugih zaposlenika;
  - t) vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim relevantnim propisima.

Član 16. (Djelatnost Fakulteta)

(1) Djelatnost Fakulteta je:

- a) visoko obrazovanje za sva tri ciklusa studija iz naučne oblasti uprave,
- b) stručno usavršavanje, obrazovanje i osposobljavanje s ciljem sticanja znanja i vještina,
- c) obrazovanje odraslih, (cjeloživotno) i ostalo obrazovanje,
- d) istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim naukama,
- e) izdavačka djelatnost,
- f) priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija na način utvrđen zakonom i ovim statutom,
- g) bibliotečka i arhivska djelatnost,
- h) izdavanje i distribucija indeksa, upisnog materijala, prijava za ispite i ostalo,
- i) obrađa podataka,
- j) upravljanje i korištenje baza podataka,
- k) upravljanje i korištenje objekata i zemljišta Fakulteta
- l) pružanje istraživačkih, razvojnih i savjetodavnih usluga,
- m) izrada elaborata i ekspertiza,
- n) druge djelatnosti koje proizilaze iz osnovne djelatnosti Fakulteta kao i sporedne (dopunske) djelatnosti u svrhu obavljanja osnovne djelatnosti.

(2) Djelatnost Fakulteta koju realizira neposredno iz stave (1) ovog člana razvrstava se u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 47/10) i to:

- 85.42 Visoko obrazovanje,
- 85.41 Obrazovanje nakon srednjeg, odnosno neciklični vidovi obrazovanja,
- 85.60 Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju,
- 72.20 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim naukama,
- 58.11 Izdavanje knjiga,
- 58.14. Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija,
- 58.19 Ostala izdavačka djelatnost,
- 68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup,
- 81.10 Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama,

Član 17.
(Osnova i principi obavljanja djelatnosti Fakulteta)

(1) Fakultet obavlja svoju djelatnost u skladu sa zakonom, Strategijom razvoja visokog obrazovanja i Standardima i normativima visokog obrazovanja Kantona Sarajevo.

(2) Djelatnost Fakulteta zasniva se na sljedećim principima:

- a) nedjeljivosti nastavnog rada i naučnog istraživanja i stvaralaštva,
- b) autonomiji Fakulteta, akademskoj autonomiji i akademskim slobodama,
- c) usklađenosti sa evropskim sistemom visokog obrazovanja,
- d) poštivanju ljudskih prava i sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije,
- e) konceptu cjeloživotnog obrazovanja,
- f) punom razvoju ljudske ličnosti i unapređivanju ljudskih prava i osnovnih sloboda i
- g) otvorenosti prema javnosti.

2. Organizacija Fakulteta i nastavno-naučnog, naučnoistraživačkog i istraživačkog rada

Član 18.
(Organizacija)

(1) Fakultet za upravu je visokoškolska ustanova sa statusom pravnog lica i pridružena članica Univerziteta u Sarajevu koji zadržava taj status na osnovu Zakona i nakon potpune integracije Univerziteta.

(2) Fakultet organizuje i izvodi studij u sva tri ciklusa u skladu sa Bolonjskim procesom.

(3) Studij se organizuje i izvodi iz naučne oblasti uprave u skladu sa nastavnim planovima i programima.

(4) Fakultet u svojoj unutrašnjoj organizaciji može imati podorganizacione jedinice katedre, odsjeke, insitute i dr. koji se osnivaju na način propisan Zakonom.

Član 19.
(Nastavno-naučni, naučnoistraživački, i istraživački rad)

(1) Nastavno-naučni, naučnoistraživački i istraživački rad je temelj za kvalitet nastave na Fakultetu i njena neodvojiva cjelina te predstavlja temeljno pravo i obavezu akademskog osoblja.

(2) Naučnoistraživački i istraživački rad provodi akademsko, naučno- istraživačko osoblje Fakulteta individualno ili u okviru naučnoistraživačkih projekata i saradnje sa istraživačkim organizacionim jedinicama Univerziteta.

(3) U realizaciji naučnoistraživačkog i istraživačkog rada učestvuju i studenti svih ciklusa studija, te po potrebi osobe izvan Fakulteta, izabrane u naučna i stručna zvanja prema važećim propisima.

(4) Pod naučnoistraživačkom djelatnošću podrazumijevaju se fundamentalna, aplikativna, razvojna i ekspertna istraživanja.

(5) Ugovor o realizaciji naučnoistraživačkog/istraživačkog rada za Fakultet kao nositelja potpisuje dekan.

(6) Svim osobama koje učestvuju u radu iz stava (2) ovog člana Fakultet osigurava zaštitu prava na osnovu propisa o intelektualnom vlasništvu.

(7) Fakultet će voditi evidencije o naučnoistraživačkom/istraživačkom radu, na osnovu čega će stvarati bazu podataka o istraživanjima na Fakultetu te personalne evidencije o naučnoistraživačkom/istraživačkom radu akademskog osoblja i naučnoistraživačkog osoblja.

Član 20.
(Dekanat Fakulteta)

- (1) U okviru dekanata Fakulteta obavljaju se poslovi iz osnovne i dopunske djelatnosti Fakulteta i obuhvataju pravne poslove, studentske poslove, stručno operativne, ekonomsko-finansijske, administrativno-tehničke i pomoćne poslove.
- (2) Osiguravanje korištenja udžbenika, naučne i stručne literature i informacija vrši se u okviru biblioteke čija djelatnost se vrši u skladu sa propisima o bibliotečkoj djelatnosti.
- (3) Bliža organizacija poslova iz stava (1) i (2) ovog člana u okviru određenih službi te uslovi za njihovo obavljanje i potreban broj izvršilaca uređuju se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova.

3. Tijela Fakulteta

Član 21. (Tijela Fakulteta)

- (1) Tijela Fakulteta su:
- a) Upravni odbor;
  - b) Naučno-nastavno vijeće Fakulteta (u daljem tekstu Vijeće Fakulteta);
  - c) Dekan;
  - d) Druga stručna i savjetodavna tijela.
- (2) Osnivanje, sastav i nadležnost stručnih i savjetodavnih tijela iz stava (1) ovog člana utvrđuje se ovim Statutom ili drugim općim aktom koji donosi Vijeće Fakulteta na prijedlog dekana.

3.1. Upravni odbor

Član 22. (Sastav Upravnog odbora)

- (1) Upravni odbor Fakulteta je kolegijalni organ upravljanja i odgovoran je za poslovanje Fakulteta.
- (2) Upravni odbor ima pet članova, od kojih tri imenuje Osnivač od kojih je jedan predsjednik, a ostale članove iz reda zaposlenika, po jednog iz reda akademskog i jednog iz reda administrativnog osoblja, imenuju Vijeće Fakulteta i Sindikat Fakulteta.
- (3) Dekan Fakulteta ne može biti član Upravnog odbora.
- (4) Mandat člana Upravnog odbora je četiri godine.

Član 23. (Pravila i kriteriji za izbor članova koje bira Vijeće Fakulteta)

- (1) Za člana Upravnog odbora kojeg imenuje Vijeće Fakulteta na svojoj sjednici javnim glasanjem, može biti imenovan kandidat iz reda zaposlenika na Fakultetu, u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, koji ispunjava sljedeće uslove:
- da ima diplomu doktora nauka i iodgivarajuće naučno zvanje, sa najmanje pet (5) godina radnog iskustva;
  - da nije disciplinski kažnjavan za povrede radne discipline ili discipline ponašanja u razdoblju od tri (3) godine prije kandidiranja za člana Upravnog odbora;
  - da nije osuđivan za krivično djelo i za privredni prestup
- (2) Za člana Upravnog odbora iz reda ostalih kojeg imenuje Sindikat Fakulteta na svojoj sjednici javnim glasanjem, može biti imenovan kandidat iz reda zaposlenika na Fakultetu, koji ispunjava sljedeće uslove:
- da ima diplomu prvog ili drugog ciklusa studija sa najmanje tri godine radnog iskustva na Fakultetu ekonomskog ili pravnog smijera;
  - da nije disciplinski kažnjavan za povrede radne discipline ili discipline ponašanja u razdoblju od tri (3) godine prije imenovanja za člana Upravnog odbora;
  - da nije osuđivan za krivično djelo i za privredni prestup

(3) Odluku o imenovanju člana Upravnog odbora iz stava (1.) i (2.) ovog člana, Dekan, odnosno predsjednik Sindikata dostavljaju predsjedniku Upravnog odbora Fakulteta.

Član 24. (Način rada Upravnog odbora)

- (1) Predsjednik Upravnog odbora saziva sjednice, priprema sjednice i potpisuje akte i odluke donesene na sjednicama Upravnog odbora.
- (2) Sjednicama Upravnog odbora prisustvuje dekan i prodekani po potrebi bez prava odlučivanja.
- (3) Upravni odbor Fakulteta odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova Upravnog odbora.
- (4) Postupak sazivanja, vođenja, odlučivanja i druga pitanja u vezi sa održavanjem sjednica i načinom rada Upravnog odbora uređuju se Poslovnikom o radu Upravnog odbora.

Član 25. (Nadležnost Upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene Zakonom i ovim Statutom, a naročito:

- a) donosi Statut Fakulteta;
- b) bira i razrješava dekana Fakulteta uz saglasnost Osnivača,
- c) donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor dekana i imenuje komisiju za provođenje i pripremu prijedloga za izbor,
- d) donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta i druge opće akte u skladu sa Zakonom i ovim Statutom;
- e) odobrava pravila studiranja;
- f) donosi odluku o uspostavi sistema osiguranja kvaliteta;
- g) utvrđuje planove finansiranja i razvoja Fakulteta;
- h) donosi godišnji program rada Fakulteta, na prijedlog Vijeća Fakulteta i prati njegovu realizaciju;
- i) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- j) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad dekana Fakulteta u domenu finansijskog poslovanja i preduzima sve potrebne mjere osiguranja zakonitosti finansijskog i ukupnog poslovanja Fakulteta;
- k) rješava pitanja koja se tiču odnosa Fakulteta sa Osnivačem;
- l) odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa od 5.000,00 KM kojim dekan može raspolagati na godišnjem nivou, a koji je utvrđen ovim Statutom;
- m) odlučuje o prigovoru odnosno žalbama zaposlenika na odluke tijela Fakulteta koja su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obaveza ma i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
- n) podnosi Osnivaču šestomjesečni i godišnji izvještaj o poslovanju Fakulteta;
- o) utvrđuje visinu školarine, troškove obnove upisa i drugih troškova studiranja;
- p) razmatra i usvaja elaborat o osnivanju podorganizacionih jedinica Fakulteta,
- q) donosi Poslovnik o radu Upravnog odbora;
- r) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i ovim Statutom.

Član 26. (Prestanak mandata i razrješenje člana Upravnog odbora)

- (1) Članu Upravnog odbora prestaje mandat:
  - a) istekom vremena na koje je imenovan,
  - b) podnošenjem ostavke,
  - c) u slučaju opoziva,
  - d) razrješenjem,
  - e) ako mu prestane radni odnos, a imenovan je iz reda zaposlenika,
  - f) izborom na funkciju koja je nespojiva sa članstvom u Upravnom odboru,

- g) ako mu je izrečena neka od mjera sigurnosti u skladu sa zakonom u trajanju dužem od tri mjeseca – početkom primjene te mjere,
- h) ako bude osuđen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca – danom stupanja na izdržavanje kazne
- (2) Razrješenje člana Upravnog odbora vrši se u skladu sa zakonom.
- (3) Rješenje o razrješenju donosi organ koji je imenovao člana Upravnog odbora nakon što utvrdi postojanje osnova iz stava (1) ovog člana.

3.2. Vijeće Fakulteta

Član 27. (Odgovornost i sastav Vijeća Fakulteta)

- (1) Odgovornost za akademska pitanja na Fakultetu ima Vijeće Fakulteta kao najviše akademsko tijelo Fakulteta.
- (2) Vijeće Fakulteta čine nastavnici u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na Fakultetu, jedan predstavnik viših asistenata i dva predstavnika asistenata (po jedan predstavnik pravne i ekonomskog grupe predmeta).
- (3) U sastav Vijeća Fakulteta ulaze i predstavnici studenata u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.
- (4) Član Vijeća Fakulteta je i član akademskog osoblja sa navršenih 65 godina, koji se nalazi u radnom odnosu na Fakultetu u skladu sa Zakonom i Statutom.

Član 28. (Nadležnost Vijeća Fakulteta)

Vijeće Fakulteta, kao najviše stručno tijelo, u svom akademskom djelovanju ima nadležnost da:

- odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima koja se odnose na nastavnu, naučnu, stručnu djelatnost Fakulteta;
- donosi opće akte u skladu sa Zakonom i ovim Statutom;
- utvrđuje prijedlog pravila studiranja i dostavlja Senatu Univerziteta na usvajanje;
- utvrđuje kalendar organizacije i realizacije nastavnog programa;
- razmatra izvještaj o provedenom postupku samovrednovanja i ocjene kvaliteta nastavnih programa i uslova rada, rezultata evaluacije rada akademskog osoblja nakon završetka nastave;
- prati realizaciju razvoja Fakulteta sa stanovišta ostvarivanja nastavnog, naučnonastavnog, naučnoistraživačkog i stručnog rada;
- predlaže Upravnom odboru Fakulteta godišnji program rada Fakulteta;
- utvrđuje nastavne planove i nastavne programe za sva tri ciklusa studija i dostavlja Senatu Univerziteta na usvajanje, te prati njihovu primjenu, vrši preispitivanje nastavnih planova i programa za sve cikluse studija i to najmanje jednom po isteku ciklusa studija,
- razmatra prijedloge o realizaciji studija u saradnji sa domaćim i stranim visokoškolskim ustanovama koji mogu imati za rezultat izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma;
- bira i razrješava prodekane Fakulteta;
- donosi odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor u akademska zvanja;
- predlaže Senatu Komisije za izbor u sva akademska zvanja
- predlaže Senatu Komisije za provođenje postupka za sticanje akademske titule i stručnog zvanja magistra i naučnog zvanja doktora nauka,
- bira predstavnike Fakulteta u tijela Univerziteta,
- bira rukovodioce podorganizacionih jedinica,
- razmatra zahtjeve i utvrđuje prijedloge za stručno usavršavanje akademskog osoblja;
- daje inicijativu Upravnom odboru Fakulteta za razmatranje pitanja iz domena organizacije i reorganizacije Fakulteta;

- utvrđuje prijedlog broja i strukturu studenata za upis u prvu godinu sva tri ciklusa studija;
- donosi odluku o dodjeli priznanja studentima;
- odlučuje o prigovorima studenata na rješenje dekana o mirovanju prava i obaveza studenata, odnosno odlučuje u drugom stepenu o pravima i obavezama studenata;
- utvrđuje plan realizacije nastave prije početka studijske godine;
- analizira i ocjenjuje rezultate uspješnosti izvođenja nastave i utvrđuje prijedlog mjera za unaprijeđenje nastave;
- analizira prolaznost studenata po ispitnim rokovima u semestru i na kraju studijske godine, te utvrđuje mjere za poboljšanje prolaznosti studenata;
- imenuje komisije i druga tijela u skladu sa Zakonom i ovim Statutom;
- predlaže baze podataka Senatu Univerziteta u Sarajevu u postupku formiranja registra domaćih i međunarodnih baza podataka u skladu sa zakonom;
- donosi Poslovnik o radu Vijeća;
- odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih tijela Fakulteta, kao i drugih tijela Fakulteta i predstavničkih tijela studenata;
- bira vijeće doktorskog studija;
- određuje nastavnike koji učestvuju u realizaciji trećeg ciklusa studija, u skladu sa Pravilima studiranja za treći ciklus;
- obavlja druge poslove u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim aktima.

Član 29.
(Način rada Vijeća)

- (1) Vijećem Fakulteta predsjedava dekan.
- (2) U odsustvu dekana, Vijećem predsjedava jedan od prodekana kojeg odredi dekan.
- (3) Vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova.
- (4) Radi efikasnijeg rješavanja pitanja iz svoje nadležnosti, Vijeće može obrazovati komisije ili druga radna tijela.
- (5) Postupak sazivanja, vođenja, odlučivanja i druga pitanja u vezi sa održavanjem sjednica i radom Vijeća uređuju se poslovnikom o radu koji donosi Vijeće Fakulteta.

3.3. Dekan Fakulteta

Član 30.
(Dekan)

- (1) Fakultetom rukovodi dekan u skladu sa zakonom i ovim Statutom.
- (2) Dekan Fakulteta, za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara Vijeću Fakulteta, a u domenu poslovanja Upravnom odboru Fakulteta i Osnivaču.
- (3) Dekanu Fakulteta u radu pomažu prodekan, sekretar Fakulteta i druga stručna i savjetodavna tijela utvrđena ovim Statutom.
- (4) Znak dekanovog dostojanstva je toga (ogrtač).

Član 31.
(Nadležnost dekana)

Dekan Fakulteta obavlja poslove:

- a) zastupa i predstavlja Fakultet;
- b) organizira i rukovodi radom Fakulteta i odgovoran je za zakonitost rada;
- c) donosi poslovne odluke u skladu sa zakonom, predsjedava Vijećem Fakulteta i predlaže dnevni red;
- d) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim Statutom;
- e) predlaže opće akte u skladu sa zakonom i ovim Statutom;

- f) predlaže tijelima Fakulteta mjere za unapređenje rada;
- g) predlaže Upravnom odboru Fakulteta mjere za djelotvorno i zakonito obavljanje djelatnosti Fakulteta;
- h) predlaže osnove planova rada i razvoja Fakulteta;
- i) predlaže Upravnom odboru Fakulteta unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mesta;
- j) izvršava odluke Upravnog odbora Fakulteta i drugih tijela Fakulteta, Univerzitetai drugih nadležnih organa;
- k) donosi poslovne odluke u ime i za račun Fakulteta do iznosa od 5.000,00 KM na godišnjem nivou, u okviru registrovane djelatnosti;
- l) odlučuje o pravima, obaveza ma i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa u prvom stepenu;
- m) podnosi Upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju Fakulteta i utrošku sredstava;
- n) pokreće disciplinski postupak i donosi odluku o izricanju disciplinske mjere u prvom stepenu,
- o) podnosi Vijeću izvještaje o akademskim pitanjima Fakulteta;
- p) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana;
- q) potpisuje odluke i druge akte koje donosi Vijeće Fakulteta;
- r) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i općim aktima Fakulteta.

Član 32.

(Odgovornost dekana)

- (1) Dekan za svoj rad odgovara Vijeću, Upravnom odboru i Osnivaču Fakulteta
- (2) Dekan je odgovoran za poštivanje zakona i izvršavanje odluka Vijeća Fakulteta, Upravnog odbora, Univerzitetskih tijela i nadležnih organa vlasti, u skladu sa zakonom i ovim statutom.
- (3) Dekan Fakulteta je obavezan poništiti, odnosno obustaviti od izvršenja, svaku odluku koja je suprotna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima i ovom Statutu i o tome obavijestiti u roku od sedam dana od dana donošenja odluke Vijeće Fakulteta, odnosno Upravni odbor Fakulteta, u skladu sa njihovim nadležnostima, kao i organ uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada Fakulteta.
- (4) Dekan je obavezan da Upravnom odboru i Osnivaču podnese izvještaj o izvršenju nastavnog procesa i poslovanju Fakulteta za prethodnu studijsku godinu najkasnije do 15. marta. Navedeni izvještaj obavezno sadrži elemente o uspješnosti rada Fakulteta u oblasti nastavnog, naučnonastavnog, naučnoistraživačkog rada.

Član 33.

(Uvjjeti za izbor dekana Fakulteta)

- (1) Za dekana može biti izabrano lice iz reda akademskog osoblja u zvanju redovnog ili vanrednog profesora na Fakultetu koje je u radnom odnosu u punom radnom vremenu.
- (2) Dekan u toku mandata ne može vršiti funkciju člana Upravnog odbora Univerziteta, niti može biti politički angažiran u stranačkom rukovodstvu, zakonodavnoj, izvršnoj ili sudskoj vlasti.

Član 34.

(Izbor dekana Fakulteta)

- (1) Postupak izbora dekana pokreće Upravni odbor Fakulteta svojom odlukom, najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata dekana Fakulteta na dužnosti, a završava se najkasnije dva mjeseca prije početka mandata novoizabranog dekana. Na istoj sjednici imenuje se komisija za provođenje postupka izbora dekana, koja broji tri člana. Zainteresirani kandidati za dekana ne mogu biti birani za člana komisije.
- (2) Izbor dekana vrši se na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje u jednom dnevnom listu i na web stranici Fakulteta. Rok za prijavljivanje zainteresiranih kandidata je 15 dana od dana objavljinja konkursa.

(3) U prijavi za izbor dekana, kandidati pored dokumenata kojim dokazuju da ispunjavaju uvjete predviđene zakonom, prilažu i: biografiju, opis naučnog i stručnog rada i program rada za mandatni period.

(4) Nakon isteka roka za prijavljivanje kandidata komisija u roku od sedam dana izvještava Upravni odbor o prijavljenim kandidatima, odnosno o kandidatima koji ispunjavaju utvrđene uvjete.

(5) Nakon javne prezentacije programa rada kandidata pred Upravnim odborom, Upravni odbor na istoj sjednici bira dekana Fakulteta javnim glasanjem. Za dekana je izabran kandidat koji je dobio natpolovičnu većinu od ukupnog broja članova Upravnog odbora i prethodnu saglasnost Osnivača.

(6) Ukoliko se u postupku za izbor dekana prijavi više kandidata, izabran je onaj kandidat koji dobije nadpolovičnu većinu glasova Upravnog odbora. Ukoliko niti jedan kandidat ne dobije potrebnu većinu, glasanje se ponavlja. U ponovljenom glasanju izbor se vrši između dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova, odnosno između više njih ako su dobili jednak broj glasova. U ponovljenom glasanju izabran je onaj kandidat koji dobije potrebnu većinu glasova i saglasnost Osnivača.

Član 35.

(Mandat dekana)

(1) Dekan se bira na mandatni period od četiri godine sa mogućnošću još jednog uzastopnog izbora.

(2) Rješenje o imenovanju dekana Fakulteta potpisuje predsjednik Upravnog odbora Fakulteta.

Član 36.

(Početak mandata dekana Fakulteta)

(1) Mandat dekana Fakulteta, u pravilu, započinje 01. oktobra u godini u kojoj je izabran, a prestaje 30. septembra u godini u kojoj mu ističe mandat.

(2) Odluka o imenovanju dekana sadrži:

- a) ime i prezime izabrano dekana,
- b) datum kada izabrani dekan stupa na dužnost i
- c) trajanje mandata.

(3) Prije preuzimanja dužnosti dekana, izabrani dekan je obavezan potpisati izjavu o prihvatinju dužnosti.

Član 37.

(Prestanak mandata dekana Fakulteta)

Dekanu prestaje mandat u sljedećim slučajevima:

- a) istekom perioda na koji je biran,
- b) ostavkom,
- c) prijevremenim razrješenjem i
- d) izborom na neku drugu funkciju nespojivu sa funkcijom dekana.

Član 38.

(Razrješenje dekana)

(1) Upravni odbor Fakulteta može donijeti odluku o razrješenju dekana i prije isteka perioda na koji je imenovan u sljedećim slučajevima:

- a) ako ostvaruje loše poslovne rezultate - poslovanje s gubitkom ili neispunjene finansijskog plana iz prethodne godine bez valjanog obrazloženja,
- b) ako mu je izrečena neka od mjera sigurnosti, u trajanju dužem od tri mjeseca – početkom primjene te mjere,
- c) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i ovim Statutom ili ih izvršava protivno njima,
- d) ako prekorači ovlaštenja i time nanese štetu Fakultetu, odnosno Osnivaču,
- e) zbog odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost i
- f) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled Fakulteta i funkcije dekana.

(2) Obrazložen prijedlog za razrješenje dekana, zbog jednog ili više razloga navedenih u prethodnom stavu ovog člana, Upravnom odboru može podnijeti:

- a) Osnivač,
- b) jedna trećina članova Upravnog odbora,
- c) jedna trećina članova Vijeća Fakulteta.

(3) Predsjednik Upravnog odbora će sazvati sjednicu najkasnije petnaest dana od dana prijema prijedloga, iz stava (2) ovog člana.

(4) O prijevremenom razrješenju dekana Upravni odbor odlučuje javnim glasanjem, pri čemu je za donošenje odluke o razrješenju potrebna natpolovična većina od ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Član 39.

(Imenovanje vršioca dužnosti dekana)

(1) U slučaju razrješenja dekana, na istoj sjednici Upravni odbor imenuje vršioca dužnosti dekana koji obavlja dužnost do izbora novog dekana, a najduže šest mjeseci, te na istoj sjednici donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor dekana.

(2) Vršioca dužnosti dekana bira Upravni odbor javnim glasanjem, natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova i uz saglasnost Osnivača.

(3) Dekan kojem je istekao drugi mandat ne može biti imenovan za vršioca dužnosti.

Član 40.

(Prodekani)

Dekanu u radu pomažu:

- a) prodekan za nastavu i naučnoistraživački rad;
- b) prodekan za međunarodnu saradnju, izdavačku djelatnost i studentski standard.

Član 41.

(Prodekan za nastavu i naučnoistraživački rad)

Prodekan za nastavu i naučnoistraživački rad:

- a) brine o nastavnom procesu;
- b) predlaže i preduzima mjere za unaprijeđenje nastavnog procesa;
- c) predlaže dekanu Fakulteta odluku o pojedinačnim pravima i obaveza ma studenata;
- d) predlaže Vijeću Plan realizacije nastave;
- e) predlaže dekanu kalendar aktivnosti organizacije i realizacije studijskih programa;
- f) rukovodi pripremama za upis studenata na prvi, drugi i treći ciklus studija;
- g) imenuje rukovodioce projekata i istraživačkih timova;
- h) razmatra i rješava pitanja realizacije iz domena: organizacije drugog i trećeg ciklusa studija i necikličnog obrazovanja; prijave i odbrane magistarskih i doktorskih radova, te o tim pitanjima priprema prijedloge za Nastavno-naučno vijeće;
- i) rukovodi radom Nastavno-naučnog vijeća u odsustvu dekana;
- j) obavlja poslove opisane u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta i druge poslove po nalogu dekana.

Član 42.

(Prodekan za međunarodnu saradnju, izdavačku djelatnost i studentski standard)

Prodekan za međunarodnu saradnju, izdavačku djelatnost i studentski standard:

a) preduzima aktivnosti na uspostavljanju i unapređenju saradnje sa drugim visokoškolskim ustanovama;

- b) vodi brigu o realizaciji zaključenih sporazuma o saradnji;
- c) sarađuje sa studentskim organizacijama;
- d) vodi brigu o realizaciji aktivnosti na izdavačkom planu Fakulteta;
- e) obavlja poslove opisane u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, Ugovoru o radu i druge po nalogu dekana.

Član 43.

(Izbor prodekana)

- (1) Prodekana bira i razrješava Vijeće Fakulteta na temelju obrazloženog prijedloga dekana, natpolovičnom većinom glasova ukupnog broja članova Vijeća.
- (2) Mandat prodekana se vezuje za trajanje mandata dekana Fakulteta.
- (3) U slučaju privremene spriječenosti prodekana da obavlja svoje poslove, dekan Fakulteta će odrediti lice koje ga zamjenjuje.
- (4) Prodekan za svoj rad odgovara Dekanu.

4. Studij na Fakultetu

Član 44.

(Studij)

- (1) Na Fakultetu se organizira visoko obrazovanje u sva tri ciklusa studija u skladu sa zakonom. Ovaj studiji se završavaju sticanjem određenih kvalifikacija u skladu sa okvirom kvalifikacija u evropskom području visokog obrazovanja, Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini, Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo, općim aktima Univerziteta za svaki ciklus studija i Fakulteta.
- (2) Studij za sva tri ciklusa visokog obrazovanja na Fakultetu može se realizirati kao redovni studij, vanredni studij kao i studij na daljinu.
- (3) Troškove studija na sva tri ciklusa i redovni i vanredni studenti sami snose

Član 45.

(Studijski program)

- (1) Studijski programi sva tri ciklusa studija na Fakultetu uskladjuju se sa Strategijom razvoja visokog obrazovanja u Kantonu i potrebama profesionalnog sektora te usporedivi sa akreditovanim programima u regiji i šire.
- (2) Studijski program sadrži: opis studija, trajanje studija, stručni ili akademski naziv i stručno i naučno zvanje koje se stječe završetkom studija, uvjete upisa na studij, predviđene ishode učenja koji se stiču ispunjenjem studijskih obaveza i ukupnog studijskog programa, okvirni sadržaj obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu izvedbu, bodovnu vrijednost svakog predmeta određenu u skladu sa ECTS, oblike provođenja nastave i načine provjere znanja za svaki predmet, popis predmeta koje student može izabrati s drugih univerzitetskih studija, uvjete upisa studenta, način završetka studija te uvjete da li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja mogu nastaviti studij.

Član 46.

(Obim studijskog programa)

- (1) Studijski programi na Fakultetu na sva tri ciklusa studija podijeljeni su na studijske godine i semestre.
- (2) Svaki predmet iz studijskog programa iskazuje se brojem ECTS bodova, a obim studija izražava se zbirom ECTS bodova.
- (3) Redovni studij se organizira po Nastavnom planu i programu koji se zasniva na punom fondu sati.
- (4) Vanredni studij se organizira i izvodi kao poseban oblik studija koji je izvedbenim planom prilagođen studentima koji nisu u mogućnosti pohađati redovni studij sa najmanje jednom trećinom fonda sati

nastave za redovne studente, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o visokom obrazovanju i Pravilima studiranja za svaki ciklus studija.

(5) Obim studijskih programa iznosi 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

(6) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažiranju studenta u obimu 40-satne radne sedmice u toku jedne studijske godine.

(7) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od:

- a) aktivne nastave (predavanja, vježbe, seminari),
- b) potrebnog vremena rada studenta na samostalnim zadacima,
- c) potrebnog vremena za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje i
- d) potrebnog vremena koje akademsko osoblje provodi u pružanju pomoći studentu u sticanju potrebnog znanja.

(8) Jedan ECTS bod predstavlja 25 sati opterećenja, odnosno efektivnog vremena potrebnog da bi se student pripremio da odsluša nastavnu materiju, te upoznavanje sa temom koja će se obrađivati, prisustvo na nastavnom satu, dodatno upoznavanje sa preporučenom i obaveznom literaturom, te korištenjem svih drugih izvora informacija, samog procesa usvajanja znanja, te pripremom za provjeru znanja.

Član 47. (Organizacija studijske godine)

(1) Studijska godina se organizira u dva semestra: zimski i ljetni.

(2) Nastava u prvom semestru prvog i drugog ciklusa studija počinje prvog ponedeljka u oktobru. Nastava u zimskom semestru traje petnaest sedmica kontinuiranih aktivnosti plus sedam dana za završni ispit.

(3) Pripreme za ispit i ponovljeni ispit nakon zimskog semestra traju najduže dvije sedmice.

(4) Ovjera zimskog semestra i upis lje-tnog semestra traje do dvije sedmice.

(5) Nastava u ljetnom semestru prvog i drugog ciklusa studija počinje trećeg ponedeljka u februaru i traje petnaest sedmica kontinuiranih aktivnosti plus dvije sedmice za završni ispit.

(5) Pripreme za ispit i ponovljeni ispit nakon ljetnog semestra traju najduže dvije sedmice.

(7) Nastava trećeg ciklusa može započeti do kraja zimskog semestra ovisno o broju kandidata.

(8) Sedmični broj časova za nastavne aktivnosti predviđene nastavnim planom i programom I i II ciklusa (predavanja, vježbe, seminari, praktični rad i sl.) u zimskom i u ljetnom semestru ne može biti manji od 20 niti veći od 30 sati.

(9) Ljetni odmor traje najduže osam sedmica.

(10) Ovjera ljetnog semestra i upis zimskog semestra traju do dvije sedmice.

(11) Akademski kalendar organizacije i realizacije nastavnih programa za studijsku godinu utvrđuje i objavljuje Vijeće Fakulteta najkasnije 60 dana prije početka izvođenja nastave.

Član 48. (Vrste i ciklusi studija)

(1) Studij na Fakultetu organizira se i izvodi kroz:

- a) prvi ciklus studija,
- b) drugi ciklus studija i
- c) treći ciklus studija.

(2) Organiziranje prvog i drugog ciklusa studija zasniva se na pravu studenta da mu se u skladu sa standardima Bolonjskog procesa omogući i horizontalna mobilnost u području slobodnog izbora studijskog programa u okviru organizacionih jedinica Univerziteta.

Član 49.

(Prvi ciklus studija)

- (1) Prvi ciklus studija na Fakultetu traje četiri godine i vrednuje se sa 240 ECTS bodova.
- (2) Osnovni uslov za upis na prvi ciklus studija je završeno četverogodišnje obrazovanje u Bosni i Hercegovini ili ekvivalentno obrazovanje u inostranstvu koje omogućava upis na univerzitetski studij u zemlji u kojoj je stečeno. Učenici koji su završili srednješkolsko obrazovanje u inostranstvu obavezni su izvršiti nostrifikaciju svjedočanstva ili diplome u skladu sa važećim propisima.
- (3) Završetkom prvog ciklusa studija stiče se akademска titula, odnosno stručno zvanje Bakalaureat/bachelor **uprave**.
- (4) Bliži uvjeti organiziranja i izvođenja prvog (I) ciklusa studija uređuju se pravilima za I ciklus studija.

Član 50.

(Drugi ciklus studija)

- (1) Drugi ciklus studija traje jednu godinu i vrednuje se sa 60 ECTS bodova i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom iznosi 300 ECTS bodova.
- (2) Završetkom drugog ciklusa studija stiče se akademска titula, odnosno zvanje Magistar **uprave**.
- (3) Bliži uvjeti organiziranja i izvođenja drugog (II) ciklusa studija uređuju se pravilima za II ciklus studija.

Član 51.

(Treći ciklus studija)

- (1) Treći ciklus studija traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.
- (2) Završetkom trećeg ciklusa studija stiču se akademска titula, odnosno naučno zvanje **Doktora upravnih nauka/znanosti**.
- (3) Bliži uvjeti organiziranja i izvođenja III ciklusa studija uređuju se pravilima studiranja za III ciklus studija.

Član 52.

(Pravila studiranja)

- (1) Detaljna organizacija studija, trajanje studija, postupak ispitivanja i ocjenjivanja, uslovi i postupak provođenja završnog rada, isprave o studiju i druga relevantna pitanja za svaki ciklus posebno, utvrđuju se Pravilima studiranja koje donosi Senat Univerziteta, na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća a odobrava Upravni odbor Fakulteta.
- (2) Fakultet je obavezan da na početku studijske godine upozna studente sa njihovim pravima i obavezama utvrđenim ovim Statutom, nastavnim planom i programom, pravilima studiranja na Fakultetu, rasporedom predavanja, putem oglasne ploče i web stranice Fakulteta kao i na drugi pogodan način.
- (3) Pravila studiranja se ne mogu mijenjati tokom studijske godine.
- (4) Pravila studiranja se jednakom primjenjuju na redovne i vanredne studente, a u pravima i obvezama srazmjerno obimu aktivnosti određenim njihovim statusom, u skladu sa zakonom.

Član 53.

(Nastavni plan i program)

- (1) Studij na Fakultetu izvodi se po nastavnom planu i programu koji na prijedlog Vijeća Fakulteta donosi Senat Univerziteta po postupku utvrđenom ovim Statutom i Ugovorom između Fakulteta i Univerziteta u Sarajevu.
- (2) Nastavni planovi i programi posebno sadrže: nosioca studijskog programa, ciljeve programa, ishode učenja u smislu znanja, vještina i kompetencija, ukupan broj ECTS bodova koji se stiče završetkom studija.
- (3) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti i njihovi nazivi, status predmeta, šifre predmeta, broj ECTS bodova i ukupan broj časova predavanja, vježbi i drugih obaveznih oblika nastavnog rada.

- (4) Nastavnim programom utvrđuje se: nosilac programa, cilj programa (znanja, vještine i kompetencije), cilj i ishodi učenja, sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave, način vrednovanja znanja, polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, literatura (obavezna i dopunska) i vrši priprema za polaganje ispita i provjera znanja iz tog nastavnog predmeta.
- (5) Fakultet je dužan primjenjivati usvojeni nastavni plan i program.

Član 54.

(Primjena studijskih programa)

- (1) Primjenu studijskog programa prati Vijeće Fakulteta i daje prijedlog za njegovu izmjenu i dopunu vodeći računa o zahtjevima korisnika usluga i tržišta.
- (2) Studijski programi podliježu evaluaciji i po potrebi izmjenama i dopunama najmanje jedanput po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program.

Član 55.

(Nastavni predmeti)

- (1) Nastavni predmeti mogu biti: obavezni i izborni.
- (2) Obavezni nastavni predmeti su oni kojima se stiču znanja, vještine i kompetencije u okviru studijskog programa.
- (3) Izborni predmeti su obavezni samo za one studente koji su ih izabrali.
- (4) Izborni predmeti se uvode u nastavni plan i program i daju na izbor studentu kao mogućnost stjecanja stručnih znanja, obrazovanja i opće kulture.

Član 56.

(Izmjene i dopune nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavni planovi i programi mogu se mijenjati i dopunjavati na način na koji su doneseni.
- (2) Izmjena nastavnih planova i programa ne može se primjenjivati retroaktivno.

Član 57.

(Dostupnost studijskih programa)

- (1) Fakultet je obavezan učiniti dostupnim studijske programe svim studentima i zainteresiranim licima putem web stranice Fakulteta.

Član 58.

(Stručna praksa)

Stručna praksa se organizuje i realizuje kao sastavni dio nastave u sjedištu Fakulteta ili u institucijama prikladnim za obavljanje prakse iz oblasti uprave, u skladu sa nastavnim planom i programom.

Član 59.

(Neciklično obrazovanje)

- (1) Neciklično obrazovanje predstavlja vid edukacije kojim se zainteresovanim licima omogućava da dopune svoje obrazovanje, a koje se organizira i izvodi u formi
- a) kurseva,
  - b) seminara,
  - c) radionica,
  - d) stručnih i naučnih savjetovanja.
- (2) Fakultet je ovlašten izdavati certifikate nakon završetka necikličnih vidova obrazovanja u skladu sa Odlukom Senata Univerziteta za sve oblike edukacije koji se izvode u okviru programa cjeloživotnog učenja.

(3) Certifikati izdati nakon završetka necikličnih vidova obrazovanja služe kao dokaz osposobljenosti kandidata za vršenje odnosno obavljanje određenih poslova i ne predstavljaju ekvivalent diplomi koju izdaje Fakultet.

5. Studenti

Član 60.

(Status studenta)

- (1) Status studenta određenog ciklusa studija stiče se upisom u odgovarajući studijski program u skladu sa zakonom i ovim Statutom.
- (2) Fakultet i student zaključuju ugovor o studiranju kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, u skladu sa Zakonom.

Član 61.

(Načini studiranja)

- (1) Studij na Fakultetu može se pohađati redovno, vanredno i studij na daljinu.
- (2) Redovni studenti su studenti koji studiraju po programu koji se vezuje za punu nastavnu satnicu.
- (3) Vanredni studenti su studenti koji pohađaju studijski program uz rad ili drugu aktivnost.
- (4) Način realizacije studijskog programa za vanredne studente uključuje najmanje 30% nastave u učionici, a ostali dio nastave se realizuje kroz pisane radove, konsultacije, mentorski rad, što se valorizira bodovima koji su ekvivalent (E)CTS bodovima koji se stiču kroz redovan studij, s tim da se ispiti polažu u sjedištu Fakulteta.
- (5) Studijski program može se organizirati i kroz studiranje na daljinu.

Član 62.

(Pravo na upis)

- (1) Pravo upisa u prvi ciklus studija ima državljanin Bosne i Hercegovine i strani državljanin, koji je završio četverogodišnju srednju školu u BiH ili ima završenu srednju školu u inostranstvu, a nakon izvršene nostrifikacije, odnosno, ekvivalencije, od strane nadležnog organa i ako poznaju jedan od jezika koji je u zvaničnoj upotrebi u BiH.
- (2) U izuzetnim slučajevima, kandidat iz stava (1), može se upisati u prvu studijsku godinu prije izvršene nostrifikacije odnosno ekvivalencije svjedočanstva uz prezentiranje potvrde da je postupak nostrifikacije odnosno ekvivalencije po njegovom zahtjevu u toku, a kašnjenje u donošenju odgovarajućeg rješenja nije rezultat njegovog propusta koji mu se može staviti na teret.
- (3) Pravo upisa na drugi ciklus studija imaju kandidati sa završenim odgovarajućim prvim ciklusom, kao i kandidati koji su završili studij po predbolonskim nastavnim planovima i programima pod uslovima utvrđenim Zakonom, Statutom i pravilima studiranja.
- (4) Student ima pravo upisa na treći ciklus studija pod uslovima utvrđenim Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom i pravilima studiranja za treći ciklus studija.

Član 63.

(Upis i upisna kvota)

- (1) Upis studenata na Fakultet u prvu studijsku godinu studija određenog ciklusa vrši se na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.
- (2) Broj kandidata koji se mogu upisati u prvu godinu studija određuje se prema prostornim i kadrovskim uslovima i uslovima opremljenosti Fakulteta u skladu sa Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevo.

Član 64.

(Javni konkurs za upis studenata)

- (1) Javni konkurs za upis studenata u prvu godinu studija raspisuje Vijeća Fakulteta.

- (2) Obavijest o konkursu za upis studenata u prvu studijsku godinu prvog i drugog ciklusa, uz prethodnu suglasnost Senata univerziteta i Ministarstva, objavljuje se u sastavu konkursa za upis koji objavljuje Univerzitet u Sarajevu za sve organizacione jedinice Univerziteta, u najmanje tri dnevna lista na području Bosne i Hercegovine.
- (3) Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu, uz predhodnu saglasnost Ministarstva, objavljuje se na web-stranici Fakulteta i na oglasnoj ploči Fakulteta, najkasnije dva mjeseca prije početka studijske godine.
- (4) Konkurs za upis studenata u prvu godinu trećeg ciklusa studija raspisuje Vijeće Fakulteta uz prethodnu saglasnost Senata Univerziteta i Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, i objavljuje ga u najmanje tri dnevna lista i na web stranici Fakulteta.
- (5) Javni konkurs za upis studenata u prvu godinu studija za prvi i drugi ciklus, sadrži:
  - a) broj kandidata za upis u svim statusima;
  - b) finansijske elemente;
  - c) trajanje studija i naziv zvanja koje kandidat stiče po završetku studija;
  - d) osnove i mjerila za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis;
  - e) način i vrijeme provjere znanja i sposobnosti kandidata za studij, uključujući i način vrednovanja općeg uspjeha u srednjoj školi;
  - f) pouku o pravnom lijeku i postupak zaštite prava kandidata koji su nezadovoljni rezultatima konkursa;
  - g) rok u kojem Fakultet mora objaviti konačnu listu primljenih kandidata;
  - h) rokove i vrijeme upisa primljenih kandidata.

**Član 65.
(Prijava na konkurs)**

Prilikom prijave na konkurs kandidat predaje originalna dokumenata u skladu sa uslovima konkursa.

**Član 66.
(Tijelo nadležno za provođenje konkursa)**

Za provedenje konkursa, Vijeće Fakulteta imenuje komisiju za upis koja se sastoji od najmanje tri člana.

Član 67.

(Preliminarna rang lista, pravo na prigovor i konačan spisak primljenih kandidata)

- (1) Preliminarnu rang-listu svih primljenih i prijavljenih kandidata komisija iz predhodnog člana objavljuje na oglasnoj ploči, nakon što je preliminarno verificira dekan Fakulteta i to najkasnije dva dana nakon isteka roka za podnošenje prijava na Konkurs.
- (2) Kandidat koji nije primljen, odnosno kome nije odobren upis u prvu godinu ciklusa studija ima pravo prigovora Vijeću Fakulteta, u roku od tri dana od dana objavljivanja rezultata konkursa.
- (3) Na prigovor iz stava (2) ovog člana Vijeće Fakulteta je obavezno donijeti odluku u roku od tri dana. Odluka ijeća je konačna.
- (4) Konačan spisak upisanih studenata u svim statusima Fakultet objavljuje najkasnije dva dana nakon isteka roka za donošenje odluke po izjavljenom prigovoru i dostavlja Ministarstvu najkasnije sedam dana prije početka studijske godine.

**Član 68.
(Upisnica/indeks)**

- (1) Upisanom studentu Fakultet izdaje upisnicu (indeks) kojom student dokazuje status redovnog, odnosno vanrednog studenta Fakulteta.
- (2) U indeks se unose prolazne ocjene.

Član 69.

(Upis na drugi/treći ciklus studija)

Upis na drugi ciklus odnosno treći ciklus studija vrši se u skladu sa rezultatima postignutim na predhodnom ciklusu studija na način i pod uslovima utvrđenim pravilima studiranja za drugi odnosno treći ciklus studija.

Član 70.

(Školarina i Ugovor o studiranju)

Visinu školarine za svaki ciklus studija koje pruža Fakultet utvrđuje Upravni odbor Fakulteta i o tome obavještava nadležno Ministarstvo.

Član 71.

(Prestanak statusa studenta)

- (1) Status studenta prestaje:
  - a) okončanjem ciklusa studija;
  - b) ispisom sa Fakulteta;
  - c) isključenjem sa Fakulteta po postupku i uz uslove utvrđene Zakonom i ovim Statutom;
  - d) kada redovni student dva puta zaredom obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslove za upis u narednu studijsku godinu;
  - e) kada ne okonča studij ciklusa studija u koji je upisan u roku utvrđenim Zakonom o visokom obrazovanju, ovim Statutom ili pravilima studiranja za određeni ciklus studija;
  - f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i ovim Statutom.
- (2) Lice koje izgubi status studenta u smislu predhodnog stava, može ponovo steći status studenta po odobrenju dekana Fakulteta.

Član 72.

(Obnova studijske godine)

Student koji ne ispuni uslove za upis u narednu godinu, obnavlja upis u istu godinu studija, uz obavezu uplate troškova obnove upisa čiji iznos utvrđuje Upravni odbor Fakulteta.

Član 73.

(Matične knjige i dosje studenata)

Osnovni podaci o studentu unose se u matične knjige i dosje studenta.

Član 74.

(Prava i obaveze studenata)

- (1) Student ima pravo i obavezu da studira po usvojenim i odobrenim pravilima studiranja i nastavnom planu i programu, te da bude ispitivan i ocjenjivan u skladu sa pravilima koja su transparentna, pravedna i dostupna svakom studentu.
- (2) Redovni studenti imaju pravo i obavezu da redovno posjećuju i aktivno učestvuju na predavanjima, vježbama, testovima i drugim oblicima nastavnoučnog procesa utvrđenih nastavnim planom i programom studija.
- (3) Vanredni studenti Fakulteta imaju pravo i obavezu da prisustvuju predavanjima i drugim oblicima nastave koje organizuje Fakultet u obimu i trajanju propisanom Zakonom, a prema planu rada i rasporedu sati.
- (4) Fakultet je obavezan da na početku studijske godine upozna studente sa njihovim pravima i obavezama utvrđenim ovim Statutom, nastavnim planom i programom, pravilima studiranja na Fakultetu putem oglasne ploče i web stranice Fakulteta.

Član 75. (Prava studenta)

Student ima pravo i na:

- a) prisustvovanje svim oblicima nastave;
- b) kvalitetan nastavni proces u skladu sa usvojenim i odobrenim nastavnim planom i nastavnim programom;
- c) blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja se odnose na studij;
- d) ravnopravnost u pogledu uslova studija i tretmana na Fakultetu kao i na povlastice koje nosi status studenta;
- e) različitost i zaštitu od diskriminacije;
- f) pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom;
- g) korištenje biblioteke i drugih usluga koje se pružaju studentima na Fakultetu;
- h) konsultacije i pomoć akademskog osoblja u savladavanju nastavnog sadržaja, a posebno pri izradi završnog rada;
- i) slobodu mišljenja i iznošenja ličnih stavova vezanih za nastavni sadržaj u toku realiziranja nastavnog procesa;
- j) evaluaciju rada akademskog osoblja;
- k) priznavanje i prenos bodova između visokoškolskih ustanova s ciljem osiguranja mobilnosti;
- l) učešće u postupku izbora za studentsko predstavničko tijelo i druga tijela ustanovljena Statutom Fakulteta;
- m) sudjelovanje u radu studentskih organizacija;
- n) sudjelovanje u radu i odlučivanju tijela Fakulteta u skladu sa ovim Statutom;
- o) zaštitu u slučaju povrede nekog od njegovih prava na način utvrđen zakonom i općim aktima Fakulteta;
- p) oslobođanje od plaćanja troškova studija, u cijelosti ili djelimično, u skladu sa odlukom Upravnog odbora;
- q) druga prava predviđena ovim Statutom i drugim općim aktima Fakulteta.

Član 76. (Obaveze studenta)

Student ima sljedeće obaveze:

- a) pridržavati se Statuta, Pravila studiranja i drugih općih akata Fakulteta;
- b) ispunjavati nastavne i druge obaveze studenta;
- c) iskazivati poštovanje prema pravima akademskog i neakademskog osoblja, kao i pravima drugih studenata na Fakultetu;
- d) uredno izvršavati svoje studijske obaveze i učestvovati u akademskim aktivnostima;
- e) poštivati kućni red i etički kodeks Fakulteta.

Član 77.

(Uključivanje studenata u naučnoistraživački rad)

- (1) Redovni studenti koji postižu izvanredne rezultate u savladavanju obaveza utvrđenih nastavnim planom i programom i ovim Statutom mogu biti uključeni u određene oblike naučnoistraživačkog rada.
- (2) Pod izvanrednim rezultatima u smislu odredbi prethodnog stava podrazumijeva se da student ima najmanju prosječnu ocjenu iz svih nastavnih predmeta 9 (devet).
- (3) Redovni studenti uključuju se u naučnoistraživački rad putem:
  - a) izrade složenih seminarских radova;
  - b) izrade i objavljivanja stručnih radova;
  - c) učestvovanju u naučnoistraživačkom radu u okviru projekata koji se rade na Fakultetu.

Član 78.

(Mirovanje prava i obaveza studenata)

- (1) Mirovanje prava i obaveza studenta je specifičan oblik odsustva u kome student ne izvršava svoje studijske obaveze, ali mu status studenta ne prestaje.
- (2) Prava i obaveze studenta miruju u slučajevima utvrđenim zakonom i ovim Statutom.

Član 79.

(Uslovi za mirovanje statusa studenta)

- (1) Na zahtjev studenta, izuzetno I u opravdanim slučajevima Fakultet će odobriti mirovanje prava I obaveza studenta, a najduže na period od dva semestra u slučajevima:
  - a) teže bolesti,
  - b) održavanja trudnoće I njege djeteta do godinu dana života (porodiljsko odsustvo)
  - c) uključivanja u programe razmjene studenata I učešća u projektima Fakulteta I Univerziteta,
  - d) u drugim opravdanim slučajevima lične prirode koje dekan Fakulteta ocjeni opravdanim.
- (2) Postojanje opravdanih razloga za ostvarivanje mirovanja prava i obaveza student dokazuje valjanim ispravama izdatim od nadležnih zdravstvenih ustanova ili drugih ustanova relevantnih za svaki konkretni slučaj.
- (3) Dekan donosi rješenje po zahtjevu studenta iz stava (3) ovog člana zadržavajući pravo na provjeru opravdanosti razloga iz stava (4) ovog člana.
- (4) Prestankom okolnosti, na osnovu kojih je donijeta odluka o mirovanju prava i obaveza studenta, student ima pravo da nastavi studij po usvojenim i odobrenim pravilima studiranja.
- (5) Student kojem ne miruju prava i obaveze, a koji ne upiše narednu odnosno ne obnovi upis u istu studijsku godinu izjednačava se sa studentom koji se ispisao sa Fakulteta.

Član 80.

(Izostanci sa predavanja)

- (1) Redovan student može izostati sa najviše 10% nastave, ukoliko za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Opravdanim razlozima smatra se: bolest, angažman studenta u projektima te drugi razlozi koji se mogu ocjeniti opravdanim.

Član 81.

(Disciplinska i materijalna odgovornost studenata)

- (1) Disciplinska odgovornost studenta je odgovornost za povrede obaveza u vezi sa studiranjem, kao i odgovornost zbog narušavanja ugleda Fakulteta.
- (2) Nepoštivanjem utvrđenih obaveza u vezi sa studiranjem, neizvršavanjem nastavnih i drugih obaveza ili nepričnim ponašanjem, student može učiniti teže i lakše povrede studentske discipline ili discipline ponašanja.
- (3) Teže povrede obaveza su naročito:
  - a) krivotvorene isprava u vezi sa studijem i ostvarivanjem studentskih prava,
  - b) prezentiranje tuđeg rada kao svog, krivo predstavljanje, prisustvovanje provjeri zanja u ime druge osobe,
  - c) nedozvoljeni pristup informacionom sistemu Fakulteta ili Univerziteta ili službenim prostorijama,
  - d) namjerno uzrokovanu materijalna šteta Fakultetu,
  - e) neprilično ponašanje u prostorijama Fakulteta ili na drugim mjestima gdje se izvodi nastava (izazivanje nereda, tučnjave ili sudjelovanje u neredu ili tučnjavi),
  - f) učestalo ponavljanje lakših poveda i
  - g) druga djela kojima se grubo narušava ugled Fakulteta.
- (4) Lakše povrede obaveza su naročito:
  - a) ometanje bilo kojeg vida nastave,
  - b) upotreba nedozvoljenih pomagala na provjerama znanja,

- c) neprihvjeteno ponašanje prema nastavnicima, saradnicima i drugim zaposlenicima Fakulteta ili studentima i
  - d) druga neprihvatljiva ponašanja (intoksikacija alkoholom ili drugim sredstvima, nepoštivanje odluke o zabrani pušenja i dr.)
- (5) Studentu se za povredu obaveza mogu izreći sljedeće disciplinske mjere:
- a) opomena,
  - b) opomena pred isključenje,
  - c) isključenje sa studija do godinu dana,
  - d) trajno isključenje sa studija.

Član 82.

(Disciplinski postupak)

- (1) Disciplinski postupak pokreće dekan po službenoj dužnosti nakon saznanja za učinjenu povredu obaveza. Postupak je pokrenut čim dekan poduzme bilo koju radnju u cilju vođenja postupka.
- (2) Disciplinske mjere za teže povrede studentske discipline izriče komisija za disciplinsku odgovornost studenata (u daljem tekstu: Komisija). Komisija ima predsjednika i dva člana. Predsjednika i jednog člana komisije imenuje dekan iz reda nastavnika ili saradnika, a jednog člana iz reda studenata. Predstavnik studenata imenuje se na prijedlog studentske organizacije Fakulteta. Mandat komisije traje jednu studijsku godinu.
- (3) U provođenju disciplinskog postupka Komisija postupa po pravilima upravnog postupka. Studentu se mora u disciplinskom postupku pružiti mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za izricanje disciplinske mjere.
- (4) O usmenoj raspravi ili drugoj važnoj radnji u postupku sastavlja se zapisnik Komisije.
- (5) Pri izricanju disciplinske mjere uzimaju se u obzir osobito: težina povrede i posljedice, stepen odgovornosti studenta, okolnosti pod kojima je povreda učinjena, raniji rad i ponašanje studenta, te druge okolnosti relevantne za izricanje disciplinske mjere.
- (6) Odluku o disciplinskoj odgovornosti Komisija je dužna donijeti najkasnije u roku od dva mjeseca, računajući od dana pokretanja postupka.
- (7) Protiv odluke Komisije dopuštena je žalba Vijeću Fakulteta u roku od 15 dana od dana prijema prvostepene odluke. Odluka Vijeća po izjavljenoj žalbi je konačna.
- (8) Odluke o izrečenim disciplinskim mjerama za teže povrede obaveza trajno se pohranjuju u studentskom dosjeu.

Član 83.

(Rokovi za pokretanje disciplinskog postupka).

- (1) Postupak disciplinske odgovornosti ne može se pokrenuti:
  - a) nakon isteka 6 mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca,
  - b) nakon isteka godine dana od dana kada je povreda obaveze počinjena.

Član 84.

(Materijalna odgovornost studenata)

Za nanošenje materijalne štete Fakultetu student odgovara po opštim pravilima i propisima odgovornosti za štetu.

Član 85.

(Priznavanje ispita)

- (1) Ispit položen na visokoškolskoj ustanovi društvenog smjera u Bosni i Hercegovini ili u inostranstvu, može se priznati pod uslovom da je predmet iz kojeg je ispit položen po svom sadržaju i obimu odgovara ili približno odgovara predmetu (minimum 80%) koji se izučava na Fakultetu.
- (2) Odluku o priznavanju položenih ispita iz obveznih i izbornih predmeta donosi dekan Fakulteta uz prethodnu pisano saglasnost predmetnog nastavnika.

- (3) Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocjenjen na ispitu. Broj kredita priznatog ispita utvrđuje se u skladu sa pravilima (E)CTS.
- (4) Protiv odluke iz prethodnog stava može se podnijeti prigovor Vijeću Fakulteta.
- (5) Odluka Vijeća donesena po prigovoru je konačna.

Član 86.

(Prelazak sa drugih visokoškolskih ustanova)

- (1) Student druge visokoškolske ustanove društvenog smjera može preći i nastaviti studij na Fakultetu ako ispunjava uslove za upis.
- (2) Prelazak studenta iz stava (1) ovog člana može se odobriti pod uslovima da:
  - a) Fakultet ima prostorne i druge uslove da omogući nesmetano izvršavanje obaveza studentima;
  - b) student ima položena najmanje dva ispita koja se priznaju na Fakultetu;
  - c) student snosi troškove studiranja.
- (3) Prelazak studenata vrši se samo u redovnom upisnom roku na početku studijske godine ili na početku semestra.
- (4) Odluku o odobravanju prelaska studenta donosi dekan Fakulteta uz saglasnost Vijeća Fakulteta.

Član 87.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Fakultet postupa po Zakonu o upravnom postupku kada rješava o pojedinačnim pravima i obvezama studenata.

Član 88.

(Priznanja i pohvale studentima)

- (1) Studentima koji postižu natprosječne rezultate u studiju dodjeljuju se priznanja.
- (2) Priznanja se mogu dodijeliti i grupi studenata.
- (3) Precizniji uslovi i postupak za dodjelu priznanja utvrđuju se Odlukom Vijeća Fakulteta.

Član 89.

(Obavezna i preporučena literatura)

Vijeće će posebnom odlukom utvrditi obaveznu i preporučenu literaturu za polaganje ispita, te će ista biti objavljena na WEB stranici Fakulteta prije početka studijske godine.

Član 90.

(Oblici provjere znanja)

- (1) Oblici provjere znanja studenta mogu biti pismani, usmeni i praktični.
- (2) Provjera znanja je u pravilu pisмена i vrši se putem testa ili pisanog rada.
- (3) Rezultati pismenog dijela ispita moraju biti objavljeni u roku od pet dana od dana održavanja ispita uz obavezno oglašavanje termina u kojem student može izvršiti uvid u svoj rad.
- (4) Svi oblici provjere znanja studenta su javni.
- (5) Pismeni ispitni radovi studenata se čuvaju do kraja studijske godine.
- (6) Fakultet je obavezan organizirati i utvrditi termine polaganja ispita tako da student može biti opterećen polaganjem najviše jednog ispita u istom danu.
- (7) Predmetni nastavnik ne može vršiti provjeru znanja na završnom ispit u prisustvu samo jednog studenta.
- (8) Vijeće Fakulteta posebnom odlukom utvrđuje sve oblike provjere znanja kao i strukturu sa skalom bodovanja iz svakog nastavnog predmeta.

Član 91.

(Postupak provjere znanja i ocjenjivanja)

- (1) Znanje i rad studenata provjerava se i ocjenjuje tokom nastave o čemu se vodi evidencija na način utvrđen Odlukom Vijeća, konačna ocjena se utvrđuje na ispitu.
- (2) Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena. Utvrđeni elementi vrednovanja pojedinih aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja, obavezno se provode kao jedinstvena cjelina u tekućoj studijskoj godini.
- (3) U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova mora biti predviđeno za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra.
- (4) Završni ispit se u strukturi ukupnog broja bodova može vrednovati sa najviše 50% bodova. Završni ispit se polaže u redovnom i popravnom terminu ispitnih rokova.
- (5) Ako je student u toku semestra kroz predviđene aktivnosti i provjere znanja iz nastavnog predmeta osvojio broj bodova dovoljan za prolaznu ocjenu, nije obavezan izaći na završni ispit iz tog nastavnog predmeta.
- (6) Fakultet je obavezan u svakom semestru organizirati nastavu „u učionici“ za vanredne studente, i to najmanje prve, osme i petnaeste sedmice svakog semestra, i o tome voditi odgovarajuću evidenciju.
- (7) Vanredni studenti obavezni su prisustvovati nastavi i oblicima provjere znanja kako je predviđeno planom rada i rasporedom sati.
- (8) Završni ispit kao i ostale nastavne aktivnosti mogu se realizirati isključivo u toku radnog vremena utvrđenog u okviru radne sedmice, u vremenskom periodu od 08,00-20,00 sati.

Član 92.

(Ispitni rokovi)

- (1) Ispitni rokovi su redovni i popravni.
- (2) Redovni ispitni rokovi su zimski i ljetni.
- (3) Redovni zimski i ljetni ispitovi odvijaju se u šesnaestoj sedmici semestra i dvije sedmice nakon završetka semestra u kojem je slušan predmet.
- (4) Popravni zimski i ljetni ispitni rok traje jednu sedmicu nakon zimskih i ljetnih redovnih ispitnih rokova. Vrijeme između izlaska na ispit u redovnim i popravnim ispitnim rokovima iznosi dvije sedmice.
- (5) Pored zimskih i ljetnih ispitnih rokova, student ima pravo i na jedan septembarski ispitni rok, koji traje prve dvije sedmice septembra. U ovom ispitnom terminu, student ima pravo polagati ispite na način i pod uvjetima utvrđenim Odlukom vijeća Fakulteta sa jednim ispitnim terminom.

Član 93.

(Skala ocjenjivanja)

- (1) Konačan uspjeh studenta po završetku svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa sljedećom (E)CTS skalom ocjenjivanja:
  - 10 (A) – (izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama) nosi 95-100 osvojenih bodova,
  - 9 (B) – (iznad prosjeka, sa ponekom greškom) nosi 85-94 osvojenih bodova,
  - 8 (C) –(prosječan, sa primjetnim greškama), nosi 75-84 osvojenih bodova,
  - 7 (D) – (općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima), nosi 65-74 osvojenih bodova,
  - 6 (E) – (zadovoljava minimalne kriterije), nosi 55-64 osvojenih bodova,
  - 5 (F, FX) –(ne zadovoljava minimalne kriterije), ispod 55 bodova.
- (1) U indeks se unosi prolazna ocjena. Ocjena iz stava (1) tačka E je najniža prolazna ocjena.

Član 94.

(Završni ispit)

- (1) Student polaže završni ispit pred predmetnim nastavnikom.

- (2) Prijavu za polaganje završnog ispita iz svakog predmeta student predaje studentskoj službi Fakulteta najkasnije tri dana prije završnog ispita na propisanom obrascu.
- (3) Završni ispit u skladu sa nastavnim planom i nastavnim programom se obavlja u toku posljednje sedmice nastave ili u prve dvije sedmici nakon završene nastave.
- (4) Student koji ne položi završni ispit može polagati popravni ispit iz predmeta koji nije položio na kraju jednog semestra, odnosno studijske godine
- (5) Između održavanja završnog i popravnog ispita akademsko osoblje će konsultacijama sa studentom, a po potrebi i izvođenjem dopunske nastave, pomoći studentu da se pripremi za polaganje popravnog ispita.
- (6) Dopunska nastava organizuje se i izvodi nakon zimskog i ljetnog semestra i traje naduze četiri sedmice.
- (7) Rezultat provjere znanja studenta nastavnik obavezno unosi u prijavu i upisnicu (indeks).
- (8) Prijavu sa upisanom ocjenom i brojem (E)CTS studijskih bodova nastavnik je dužan dostaviti studentskoj službi Fakulteta u roku od 7 dana od dana polaganja ispita.

Član 95.

(Polaganje ispita pred komisijom po zahtjevu studenta)

- (1) Student koji nije zadovoljan postignutom ocjenom može tražiti ponavljanje ispita pod uslovima i postupku propisanom zakonom.
- (2) Student iz prethodnog stava može u roku od 24 sata nakon saopćenja ocjene pismeno tražiti da ispit ponovi pred komisijom.
- (3) Zahtjev za ponavljanje ispita mora biti obrazložen.
- (4) Dekan Fakulteta, ako ocijeni da je zahtjev osnovan, imenuje predsjednika i dva člana ispitne komisije u roku od 24 sata od prijema zahtjeva.
- (5) Predmetni nastavnik čijom ocjenom student nije bio zadovoljan ne može biti predsjednik komisije, a jedan član komisije mora biti iz drugog nastavnog predmeta, ali iz iste ili srodne nastavne oblasti.
- (6) Dekan Fakulteta određuje termin polaganja ispita u roku od tri dana od dana podnošenja osnovanog zahtjeva studenta.
- (7) U slučaju ovog zahtjeva, pismeni ispit ili pismeni dio ispita neće se ponoviti pred komisijom, već će postojeći ocijenjeni pismeni rad komisija ponovno pregledati i ocijeniti, dok je ponavljanje usmenog ispita ili usmenog dijela ispita pred komisijom obavezno.
- (8) Prilikom utvrđivanja ocjene, komisija će uzeti u obzir sve verificirane rezultate rada studenta u toku nastave.
- (9) Komisija donosi odluku većinom glasova.
- (10) Na odluku komisije može se izjaviti žalba dekanu, u roku od 24 sata od saopćenja odluke komisije.
- (11) Student može tražiti komisijski ispit najviše dva puta u toku jedne studijske godine.
- (12) Odluka Dekana po izjavljenoj žalbi na odluku Komisije je konačna.

Član 96.

(Upis u narednu godinu)

- (1) Student može prenijeti u narednu godinu studija unutar jednog ciklusa studija najviše šest (E)CTS studijskih bodova-kredita, ili najviše jedan nepoloženi predmet, ukoliko on nosi više od šest (E)CTS studijskih bodova-kredita, pod uslovom da nepoloženi predmet koji se prenosi u narednu studijsku godinu nije preduslov za slušanje drugog predmeta u narednoj studijskoj godini, što se reguliše nastavnim planom i pravilima studiranja na Fakultetu.
- (2) Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je ponovo prisustvovati realizaciji nastave iz predmeta koje nije položio.
- (3) Studentu koji obnavlja studijsku godinu na Fakultetu, može se u okviru jednog ciklusa, ukoliko za to postoje kapaciteti i organizacione mogućnosti, odobriti pohađanje nastave i polaganje ispita iz naredne

studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenta po semestru ne prelazi 30 (E)CTS studijskih bodova.

Član 97.
(Nastavak studija)

- (1) Nakon ispisa, student može nastaviti studije pod uslovima utvrđenim Statutom.
- (2) Odluku o nastavku studija donosi dekan Fakulteta,
- (3) Ukoliko se studentu odobri ponovni upis, on nastavlja studije po studijskom programu koji važi u studijskoj godini u kojoj nastavlja studije, uz obavezu polaganja razlike ispita.

Član 98.
(Ovjera semestra i godine)

- (1) Student je obavezan na kraju semestra i studijske godine da izvrši ovjeru u studentskoj službi Fakulteta.
- (2) Na osnovu ovjerenog semestra i godine utvrđuje se koliko je student ostvario (E)CTS studijskih bodova.

Član 99.
(Završni rad)

Studijskim programima Fakulteta predviđeni su završni radovi i to

- a) završni rad prvog ciklusa studija; (Diplomski rad)
- b) završni rad drugog ciklusa studija; (Magistarski rad)
- c) završni rad trećeg ciklusa studija. (Doktorski rad)

Član 100.
(Tema završnog rada)

- (1) Temu završnog rada student bira iz predmeta koji sadrži studijski program.
- (2) Temu završnog rada mogu predložiti mentor ili student, što se detaljnije uređuje pravilima studiranja.
- (3) Iz razloga multidisciplinarnosti teme završnog rada drugog i trećeg ciklusa studija, studentu se može odrediti i više od jednog mentora.
- (4) Uz svaku temu završnog rada navodi se osnovna literatura.
- (5) Završni rad prijavljuje se nadležnoj službi Fakulteta.
- (6) Prijava završnog rada obuhvata slijedeće podatke: naziv radne teme, predmet, datum prijave i potpis mentora.
- (7) Ispunjena i potpisana prijava ovjerava se i odlaže u dosje studenta.
- (8) Odluku o zahtjevu kandidata za promjenu mentora odnosno teme završnog rada donosi Vijeće.

Član 101.
(Izrada završnog rada)

- (1) Završni rad student izrađuje samostalno.
- (2) Nastavnik-mentor je obavezan da prati rad studenta, pomaže mu savjetima i upućivanjem u literaturu.
- (3) Student formira završni rad u konceptu sa svim pripadajućim dijelovima.
- (4) Koncept završnog rada se predaje nastavniku na uvid i pregled.
- (5) Student je dužan postupiti prema uputstvima i primjedbama nastavnika, u protivnom rad se vraća na daljnju doradu.
- (6) Nastavnik je dužan da pregleda rad i vrati ga sa komentarom najkasnije za tri sedmice od dana predaje rada.

Član 102.
(Odbrana završnog rada)

- (1) Student predaje nadležnoj službi Fakulteta potreban broj primjeraka završnog rada za svaki ciklus

studija čiji broj se utvrđuje Pravilima studiranja za svaki ciklus studija.

- (2) Nakon predaje rada u potrebnom broju primjeraka, na prijedlog mentora dekan Fakulteta formira komisiju i zakazuje odbranu. Komisiju čine mentor, predsjednik i najmanje jedan član.
- (3) Podaci o odbrani objavljaju se na oglasnoj tabli Fakulteta.
- (4) Ako student ne zadovolji na odbrani završnog rada, ima još jednom pravo na odbranu istog završnog rada ili da zatraži da mu se odobri izbor nove teme, što se preciznije uređuje pravilima studiranja.
- (5) Završni rad i odbrana ocjenjuju se jedinstvenom ocjenom od 10 (A) do 5 (F, FX). Ocjena se donosi većinom glasova članova komisije.
- (6) Odbrana završnog rada je javna.

Član 103.

Izrada i odbrana završnog rada određenog ciklusa studija detaljno je uređena pravilima studiranja odgovarajućeg ciklusa studija.

Član 104.

Fakultet će dostaviti tri primjeraka doktorskog rada Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine radi njegove katalogizacije.

Član 105.

(Završetak ciklusa studija)

Studij određenog ciklusa smatra se uspješno završenim ako je student položio sve ispite i odbranio završni rad.

Član 106.

(Javne isprave o završenom studiju)

- (1) Student koji položi sve ispite i izvrši sve nastavne i materijalne obaveze prema Fakultetu, stiče pravo na diplomu o završenom odgovarajućem ciklusu i sticanju akademske titule, odnosno stručnog i naučnog zvanja u skladu sa zakonom, ovim Statutom i pravilima studiranja.
- (2) Diploma koju izdaje Fakultet predstavlja javnu ispravu. Uz diplomu se izdaje i dopunska isprava o studiju-dodatak diplomi (diploma supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.
Diplome potpisuje dekan Fakulteta i Rektor Univerziteta kao potvrdu statusa Fakulteta kao pridružene članice Univerziteta.
- (3) Do izdavanja dokumenata iz predhodnog stava studentu se, u roku od 7 dana od diplomiranja, izdaje uvjerenje o diplomiranju kao javna isprava kojom se potvrđuje da je student uspješno okončao studij.

Član 107.

(Promocije)

- (1) Promocija je svečano uručenje diploma o završenom studiju.
- (2) Promociju diploma prvog i drugog ciklusa studija vrši dekan Fakulteta.

Član 108.

(Poništavanje diplome)

- (1) Fakultet će poništiti diplomu studentu ukoliko u postupku utvrdi da je istu stekao na nezakonit način.
- (2) Postupak preispitivanja zakonitosti stečene diplome, prikupljanje dokaza i pripremu prijedloga, provodi komisija od tri člana koju imenuje Vijeće Fakulteta.
- (3) Tokom postupka preispitivanja, Vijeće je obavezno saslušati argumente i razmotriti dokaze lica koje je pokrenulo postupak poništenja diplome, kao i lica čije poništenje diplome se zahtijeva.
- (4) Odluku o poništenju diplome donosi Vijeće Fakulteta većinom glasova ukupnog broja članova Vijeća.
- (5) Obavještenje o donesenoj odluci za poništenje diplome, Fakultet dostavlja nadležnom Ministarstvu i Univerzitetu u Sarajevu.

Član 109.
(Studentsko organizovanje)

(1) Studenti Fakulteta organizovani su u studentsku organizaciju putem koje ostvaruju s voja prava i daju svoj doprinos učešćem izabranih predstavnika u radu organa i tijela Fakulteta, u skladu sa zakonom i aktima Fakulteta, te daju doprinos ostvarivanju i unapređenju nastavnih, naučnih i drugih društveno korisnih potreba svojih članova.

(2) Putem Studentske organizacije studenti se uključuju u šire asocijacije studenata u BiH i međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

6. Osoblje Fakulteta

Član 110.
(Osoblje Fakulteta)

(1) Osoblje Fakulteta su osobe zaposlene na Fakultetu i čine ih

- a) akademsko osoblje,
- b) naučno-istraživačko osoblje i
- c) stručno, administrativno-tehničko i pomoćno-tehničko osoblje.

(2) Akademsko osoblje čine lica koja učestvuju u nastavnom procesu ili su angažirana u naučnonastavnom radu na Fakultetu i koja su izabrana u akademska zvanja.

(3) Naučnoistraživačko osoblje su osobe izabrane u naučna i istraživačka zvanja koje učestvuju u realizaciji naučnoistraživačkog, istraživačkorazvojnog i nastavno - naučnog rada.

(4) Stručno, administrativno-tehničko i pomoćno-tehničko osoblje su osobe koje obavljaju stručne, administrativno-tehničke i pomoćno-tehničke poslove, u skladu sa općim aktom kojim se reguliraju unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta na Fakultetu

Član 111.
(Obaveze osoblja Fakulteta)

(1) Osoblje Fakulteta je dužno uredno izvršavati sve obaveze utvrđene zakonom, ovim statutom i drugim općim aktima Fakulteta, kao i druge obaveze, u skladu sa poslovima i zadacima koje obavlja.

(2) Osoblje Fakulteta u svom radu, djelovanju i ponašanju na Fakultetu dužno je pridržavati se utvrđenih pravila ponašanja, te štititi ugled Fakulteta.

Član 112.
(Radnopravni status osoblja Fakulteta)

Na radnopravni status akademskog osoblja Fakulteta primjenjuju se opći propisi o radu i relevntne odredbe Zakona o visokom obrazovanju, a na stručno, administrativno-tehničko i pomoćno-tehničko osoblje primjenjuju se odredbe Zakona o radu i drugi relevnani propisi iz ove oblasti.

7. Akademsko osoblje

Član 113.
(Akademsko osoblje i akademska zvanja)

(1) Akademsko osoblje čine osobe izabrane u odgovarajuća akademska zvanja, u skladu sa uvjetima utvrđenim Zakonom, ovim statutom i drugim aktima Fakulteta.

(2) Akademska zvanja mogu biti nastavno-naučna: redovni profesor, vanredni profesor, docent, viši asistent i asistent.

Član 114.

(Angažman akademskog osoblja bez zasnivanja radnog odnosa)

(1) Fakultet može bez raspisivanja konkursa i bez zasnivanja radnog odnosa, a uz prethodnu saglasnost Senata, angažovati osobu izabranu u akademsko zvanje sa druge domaće ili strane visokoškolske ustanove u sljedećim slučajevima:

- a) ako se na raspisani konkurs za izbor člana akademskog osoblja nije prijavio nijedan kandidat ili po provedenom konkursu nije izabran nijedan od prijavljenih kandidata;
- b) ako član akademskog osoblja koji je u radnom odnosu na Fakultetu da ili ako dobije otakz,
- c) u slučaju donošenja odluke o suspenziji člana nastavnog osoblja kojem je potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona FBiH može izreći kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci i više,
- d) u slučaju donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa članu nastavnog osoblja kojem je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela,
- e) ako je izabrani član akademskog osoblja odsutan u opravdanim slučajevima (porodiljsko odsustvo, bolovanje duže od šest mjeseci, stručno usavršavanje u inostranstvu i dr.).

(3) Osoba izabrana u akademsko zvanje na Fakultetu može biti angažirana u realizaciji nastavnog, nastavno-naučnog procesa za sva tri ciklusa studija na drugoj visokoškolskoj ustanovi i vrši se na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom.

(4) Angažman osoba, iz stava (1) ovog člana, realizira se zaključivanjem ugovora između angažovane osobe i Fakulteta.

(5) Fakultet može sa kandidatom izabranim u konkursnoj proceduri za izbor u akademska zvanja, a koji je imenovan na neku javnu dužnost, zaključiti ugovor za angažman u nastavno-naučnom procesu.

(6) Izabrani član akademskog osoblja iz stava (5) ovog člana izjednačen je u pravima i obavezama akademskog osoblja, a što se preciznije uređuje zaključenim ugovorom.

Član 115.

(Gostujući profesor i angažman istaknutih osoba iz prakse)

(1) Fakultet može na prijedlog Vijeća, bez raspisivanja konkursa, angažirati nastavnika sa druge domaće ili strane visokoškolske ustanove u svojstvu gostujućeg profesora.

(2) Fakultet može, s ciljem upoznavanja studenata sa određenim naučnim dostignućima, sa primjenom naučnih rezultata u praksi, praktičnim radom i drugim vidovima usavršavanja, angažirati istaknutog naučnog radnika, odnosno stručnjaka iz prakse da učestvuje u ostvarivanju dijela nastave na nastavnom predmetu na Fakultetu, uz prethodnu saglasnost nosioca predmeta, odnosno Vijeća Fakulteta.

(3) Odluku o angažmanu gostujućih profesora donosi Senat na prijedlog vijeća Fakulteta.

(4) Angažman osoba, u smislu stava 2. ovog člana, može se vršiti do 30% sati nastave utvrđene nastavnim planom za taj predmet, o kojem odluku donosi Vijeće na prijedlog predmetnog nastavnika.

(5) Prava i obaveze angažiranih osoba, u skladu sa stavovima (1) i (2) ovog člana, reguliraju se ugovorom između Fakulteta i angažiranih osoba, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i općim aktima Fakulteta.

7.1 Uvjeti za izbor u akademska zvanja

Član 116. (Opći uvjeti)

- (1) Akademsko osoblje koje je izabrano zasniva radni odnos na Fakultetu za naučnu oblast ili za više srodnih nastavnih predmeta ukoliko ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće akademsko zvanje utvrđene Zakonom o visokom obrazovanju i ovim statutom i može izvoditi nastavu na prvom i drugom ciklusu studija
- (2) Vijeće Fakulteta na prijedlog Vijeća doktorskog studija određuje nastavnike za izvođenje nastave na trećem ciklusu studija.
- (2) Period na koji se bira akademsko osoblje na Fakultetu utvrđen je Zakonom o visokom obrazovanju.
- (3) Član akademskega osoblja u zvanju docenta ili vanrednog profesora može biti izabran u više zvanje i prije isteka perioda na koji je biran ukoliko ispuni uvjete za izbor u više nastavno zvanje i ukoliko je:
- najmanje polovina radova objavljena u časopisima obuhvaćenim bazama podataka CCI/ i/ili SCI-Expanded,
  - u nastavi proveo najmanje tri godine nakon posljednjeg izbora.
- (4) U izborni period ne uračunava se vrijeme provedeno na porodiljskom odsustvu (bez obzira da li je ovo odsustvo iskorišteno u cijelosti ili ne), bolovanju dužem od šest mjeseci, period proveden na stručnom usavršavanju u inostranstvu.

Član 117. (Minimalni uvjeti za izbor u naučnonastavna zvanja)

- (1) Minimalni uvjeti za izbor akademskog osoblja u nastavno-naučna zvanja na Fakultetu su:
- a) asistent: odgovarajući univerzitetski stepen sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
  - b) viši asistent: stepen drugog ciklusa studija, četiri godine iskustva u saradničkim poslovima, prosječna ocjena i na prvom i na drugom ciklusu studija 8 ili 3,5;
  - c) docent: naučni stepen doktora u oblasti za koju se bira, najmanje tri naučna rada iz oblasti u koju se bira objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
  - d) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, najmanje pet naučnih radova iz oblasti u koju se bira objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, sve nakon izbora u zvanje docenta, te mentorstvo najmanje jednog kandidata za stepen drugog ciklusa studija;
  - e) redovni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam naučnih radova iz oblasti u koju se bira objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon sticanja zvanja vanrednog profesora, te mentorstvo najmanje po jednog kandidata za stepen drugog i trećeg ciklusa studija.
- (3) Bliži kriteriji za izbor u naučnonastavna zvanja utvrdit će se pravilnikom o bližim kriterijima koji donosi Senat na prijedlog vijeća grupacija Univerziteta, a primjenjuje ga i Fakultet kao pridružena članica Univerziteta.

Član 118. (Naučni i stručni uvjeti za izbor u akademska zvanja)

- (1) Naučni i stručni doprinosi, kao jedan od obaveznih uvjeta za izbor u akademska zvanja, su:
- a) objavljena knjiga
  - b) objavljeni naučni radovi
  - c) objavljeno ili prihvaćeno izlaganje (referat) sa naučnog skupa (na domaćim i međunarodnim simpozijima, naučnim i stručnim skupovima i dr.),
  - e) učešće u naučnom projektu/naučnoj studiji i
  - f) učestvovanje u domaćim ili međunarodnim naučnim ili stručnim skupovima koje organizira Univerzitet odnosno Fakultet, a koje se dokazuje određenim certifikatom.

(2) Radovi, iz stava (1) tačka b) ovog člana, smatrat će se relevantnim ukoliko su objavljeni u domaćim ili međunarodnim publikacijama koje prate međunarodne baze podataka, definirane u registru domaćih i međunarodnih bibliografskih baza podataka, kojeg uspostavlja Senat na prijedlog vijeća grupacija nauka.

(3) Radovi, iz stava (1) tačka b) ovog člana, objavljeni u publikaciji koju ne prate međunarodne baze podataka, smatrat će se relevantnim pod uvjetom da su recenzirani od najmanje dva recenzenta, o čemu kandidat dostavlja dokaz prilikom predaje prijave na konkurs za izbor u zvanje.

(4) Pokazani rezultati u nastavnom radu ocjenjuju se na osnovu rezultata evaluacije, u skladu sa odredbama ovog statuta i općeg akta koji donosi Senat, održanih predavanja na drugim univerzitetima, te ocjena angažovanosti nastavnika u razvoju inoviranja nastavnog programa, zainteresovanosti studenata za izbor predmeta, uspjeha u napredovanju nastavno-naučnog podmlatka i sl.

(5) Originalni stručni uspjeh, patent i originalni metod je izum u struci koji do sada nije otkriven ili postignut i koji ima kao rezultat nova rješenja u praksi koja se temelje na nekoj naučnoj oblasti.

(6) Precizniji uslovi, koji se odnose na univerzitetski udžbenik, katalogiziranu knjigu, utvrđeni su Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti Univerziteta.

Član 119.

(Mentorstvo)

(1) Mentorstvo kao uvjet za izbor u odgovarajuća akademска zvanja podrazumijeva uspješno mentorstvo u drugom i trećem ciklusu studija, odnosno mentorstvo ostvareno u postupku sticanja naučnog stepena magistra nauka ili doktora nauka po predbolonjskom sistemu, a koje za rezultat ima uspješno odbranjen završni rad, odnosno magistarski rad/doktorsku disertaciju.

(2) U slučaju da kandidat, koji se bira u nastavno-naučno zvanje iz objektivnih razloga nije mogao ispuniti uvjet mentorstva za drugi odnosno treći ciklus studija, umjesto mentorstva dužan je ispuniti uvjete u pogledu povećanja obima naučnih radova u skladu sa zakonom.

(3) Objektivni razlozi, iz stava (2) ovog člana, su:

- a) ako Fakultet nije organizovao studij drugog i trećeg ciklusa, odnosno postdiplomskog studija, radi nedostatka kandidata za upis i
- b) ako nijedan kandidat nije prijavio temu završnog rada, odnosno magistarskog ili doktorskog rada iz naučne oblasti za koju se vrši izbor,
- c)ako zbog broja kandidata u datom vremenskom periodu kandidat za izbor u određeno akademsko zvanje nije određen za mentora.

Član 120.

(Pedagoško iskustvo)

(1) Kandidat, koji se prvi put bira u nastavno-naučno zvanje, a nije imao predmet iz pedagoškog obrazovanja, obavezan je dokazati da posjeduje minimum pedagoškog obrazovanja.

(2) Minimum pedagoškog obrazovanja podrazumijeva položene ispite iz programa pedagoškog obrazovanja, kojeg utvrđuje Senat na prijedlog matičnog vijeća grupacija nauka, a primjenjuje ga i Fakultet kao pridružena članica Univerziteta.

Član 121.

(Pristupno predavanje)

(1) Kandidat za izbor u akademsko zvanje docenta, a koji nije sudjelovao u realizaciji nastavnog procesa, obavezan je da održi pristupno predavanje iz nastavnog predmeta ili uže naučne oblasti za koju je konkurisao.

(2) Pristupno predavanje se održava pred studentima Fakulteta za i komisijom za pripremanje prijedloga za izbor.

(3) Pristupno predavanje se održava za studente one studijske godine (odnosno usmjerenja) na kojoj se izučava nastavni predmet odnosno uža naučna oblast.

(4) Ukoliko neki od članova komisije, iz stava (2) ovog člana, iz opravdanih razloga bude spriječen da prisustvuje pristupnom predavanju kandidata, Vijeće Fakulteta imenovat će njegovog zamjenika po istim uvjetima, kao i za imenovanje člana komisije.

(5) Vrijeme i mjesto održavanja pristupnog predavanja Vijeće Fakulteta javno oglašava na oglasnoj tabli Fakulteta.

(6) Uspješnost pristupnog predavanja kandidata ocjenjuje komisija za pripremanje prijedloga za izbor, uzimajući u obzir rezultate ocjene predavanja od strane studenata.

(7) Ocjena komisije, iz stava (6) ovog člana, sastavni je dio izvještaja koji se dostavlja Vijeću Fakulteta.

7.2 Postupak izbora u akademска zvanja

Član 122.

(Postupak izbora u akademска zvanja)

(1) Javni konkurs raspisuje Vijeće Fakulteta na osnovu utvrđene nastavne potrebe za akademskim osobljem ili izborom člana akademskog osoblja u isto ili više zvanje.

(2) Javni konkurs se objavljuje u jednom dnevnom listu i na web – stranici Fakulteta.

(3) Vijeće Fakulteta potrebu za akademskim osobljem utvrđuje u skladu sa Standardima i normativima za visoko obrazovanje. Nastavna potreba se utvrđuje i s obzirom na broj izvršilaca na osnovu prosječnog opterećenja propisanog standardima i normativima za visoko obrazovanje

(4) Konkurs za izbor akademskog osoblja raspisuje se za izbor u sva zvanja, a konkurs za izbor saradnika za zvanje koje je utvrđeno nastavnom potrebom.

(5) Izbor u zvanje nastavnika i saradnika Fakultet obavlja u roku od šest mjeseci od dana objave konkursa . Konkursi iz stava (4) ovog člana, moraju se objaviti do kraja maja tekuće akademske godine.

(6) Ako se na osnovu javnog konkursa iz stava (1) ovog člana ne izvrši izbor u zvanje, a nastavna potreba ostane nepromijenjena, Fakultet je obavezan, prije početka svake akademske godine, blagovremeno raspisati javni konkurs za upražnjeno radno mjesto i okončati proceduru do početka akademske godine.

Član 123.

(Sadržaj konkursa)

(1) Konkurs obavezno sadrži:

- a) akademsko zvanje sa naznakom relevantnih odredbi Zakona i ovog statuta;
- b) naučnu oblast ili nastavni predmet za koje se vrši izbor,
- c) uvjete koje kandidat treba ispunjavati,
- d) vrstu radnog odnosa,
- e) potrebnu dokumentaciju koja se prilaže uz prijavu,
- f) rok za podnošenje prijave, koji ne može biti kraći od 15 dana od dana objavljivanja, te
- g) adresu na koju se podnose prijave, sa naznakom kontakt osobe.

(2) Konkurs sadrži naznaku da se neblagovremene i nepotpune prijave neće razmatrati.

Član 124.

(Prijava za konkurs za izbor u akademsko zvanje)

(1) Kandidat za izbor u akademsko zvanje uz prijavu na konkurs, u skladu sa traženom dokumentacijom, prilaže:

- a) biografiju (CV) i spisak objavljenih naučnih radova,
- b) diplomu i drugu dokumentaciju o stečenom obrazovanju,
- c) listu objavljenih knjiga, udžbenika i naučnih radova, kao i same radove,
- d) dokaz o minimumu pedagoškog obrazovanja ako se kandidat prvi put bira u nastavno-naučno zvanje docenta, u skladu sa zakonom i ovim statutom,

- e) podatke o nagradama i priznanjima u vezi sa odgovarajućom naučnom oblasti.
  - f) dokaz o uspješno obavljenom mentorstvu kod izbora u odgovarajuće akademsko zvanje.
- (2) Dokaz o tri naučna rada kao ekvivalentu za opravданo izostalo mentorstvo u slučajevima opravdanim u skladu sa odredbama Statuta.

Član 125.

(Obaveze stručne službe u vezi sa konkursom)

- (1) Nakon isteka roka za prijavu kandidata na konkurs stručna služba Fakulteta obavezna je u pisanoj formi potvrditi potpunost i blagovrenost pristiglih prijava te, naznačiti broj prijavljenih kandidata i akademsko zvanje za koje se kandidat prijavljuje.
- (2) Potvrdu, iz stava (1) ovog člana, stručna služba dostavlja dekanu Fakulteta u roku od pet dana na daljnji postupak.

Član 126.

(Komisija za pripremanje prijedloga za izbor)

- (1) Za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje Vijeće Fakulteta imenuje komisiju za pripremanje prijedloga za izbor. Komisija se sastoji od tri člana koji su izabrani u isto ili više akademsko zvanje od zvanja u koje su se kandidati prijavili. Većina članova komisije su iz iste, a ostali iz srodne oblasti.
- (2) Komisija, iz stava (1) ovog člana, obavezna je podnijeti pisani izvještaj sa prijedlogom Vijeću Fakulteta u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava, vodeći računa o ispunjenosti svih utvrđenih uvjeta za izbor u odgovarajuće akademsko zvanje.
- (3) Sastavni dio izvještaja iz stava (2) ovog člana je i potvrda stručne službe Fakulteta.

Član 127.

(Izvještaj Komisije)

Izvještaj komisije mora sadržavati obrađene podatke tražene konkursom kao i:

- a) osnovne biografske podatke;
- b) podatke o naučnom odnosno stručnom stepenu koji je ostvario kandidat;
- c) pregled naučnih i drugih radova objavljenih u skladu sa zakonom;
- d) ocjenu rezultata koje je kandidat postigao u nastavnoučnom ili naučnoistraživačkom radu sa naznakom osnovnih doprinosa koje je kandidat dao razvoju i afirmaciji nastavnoučnog područja i u rukovođenju naučnim projektima;
- e) priznanja koja je kandidat dobio za nastavni rad;
- f) druge podatke koji mogu biti od značaja za donošenje odluke o izboru u zvanje za koje je konkurisao odnosno koji su propisani zakonom i ovim Statutom.

Član 128.

(Obaveza dekana).

Dekan je obvezan da Izvještaj sa prijedlogom Komisije za izbor u akademska zvanja uvrsti u dnevni red sjednice Vijeća Fakulteta najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja komisije.

Član 129.

(Odluka Vijeća Fakulteta)

- (1) Odluku o prijedlogu Komisije za izbor u nastavna zvanja donosi Vijeće Fakulteta većinom glasova od ukupnog broja članova Vijeća s tim da prilikom glasanja članovi Vijeća ne mogu biti suzdržani.
- (2) Vijeće može od komisije za izbor u akademska zvanja tražiti dopunu izvještaja ili pojašnjenja u vezi sa izvještajem.
- (3) Ukoliko Vijeće doneše odluku o prihvatanju Izvještaja i prijedloga za izbor u akademsko zvanje, dostavlja je Senatu Univerziteta na saglasnost.
- (4) Odluka Senata je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor u skladu sa Zakonom.

- (5) Odluku o izboru saradnika koje bira Vijeće Fakulteta, Vijeće donosi odluku većinom glasova ukupnog broja članova, s tim da prilikom glasanja članovi Vijeća ne mogu biti suzdržani.

Član 130.

(Osnovi za izuzeće člana komisije)

(1) Član komisije za: završne radove, magisterske radove i doktorske disertacije i izbore u akademsku zvanja ne može biti osoba kojoj je student/kandidat bračni/vanbračni drug ili srodnik po krvi u prvoj liniji do bilo kog stepena, u pobočnoj do četvrtog stepena, a u tazbinskom srodstvu do drugog stepena.

(2) Član komisije iz stava (1) ovog člana ne može biti osoba ako postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u pogledu objektivnosti i nepristrasnosti u konkretnom slučaju.

Član 131.

(Postupak izbora i način donošenja odluke o izboru)

(1) Donošenje odluke o izboru u odgovarajuće akademsko zvanje vrši se na način i po postupku utvrđenom zakonom, ovim statutom i općim aktom Fakulteta.

(2) U proceduri donošenja odluke o izboru u akademsku zvanja sjednici Senata na kojoj se odluka o izboru donosi obavezno je prisustvo izvjestioca (člana komisije) ili drugog ovlaštenog lica Fakulteta.

(3) U slučaju neprisustva osobe, iz stava (2) ovog člana, sjednici Senata na kojoj se odlučuje o izboru, predloženi izbor se neće razmatrati na toj sjednici.

Član 132.

(Oduzimanje akademskog zvanja)

(1) Akademsko zvanje može biti oduzeto ako se dokaže da je naučni rad prisvojen ili krivotvoren ili je lažno ili na temelju falsifikata naveden neki od uvjeta za izbor.

(2) O oduzimanju akademskog zvanja odluku donosi Senat na prijedlog Vijeća Fakulteta.

Član 133.

(Postupak oduzimanja akademskog zvanja)

(1) Prijedlog za pokretanje postupka za oduzimanje akademskog zvanja može pokrenuti podnositac inicijative za raspisivanje konkursa za izbor u akademsko zvanje koje se želi oduzeti.

(2) Vijeće Fakulteta po prijemu prijedloga za pokretanje postupka za oduzimanje akademskog zvanja imenuje komisiju od pet (5) članova u istom ili višem zvanju u odnosu na zvanje kandidata koji je predmet postupka za oduzimanje akademskog zvanja.

(3) U komisiju, iz stava (2) ovog člana, ne mogu biti imenovani članovi komisije koji su bili članovi komisije u postupku kojem je osoba, protiv koje je pokrenut postupak, stekla akademsko zvanje.

(4) Komisija, iz stava (2) ovog člana, provjerava osnovanost prijedloga za pokretanje postupka za oduzimanje akademskog zvanja i pisani izvještaj dostavlja dekanu. Dekan Fakulteta u roku od 15 dana dostavlja izvještaj komisije predlagatelju postupka i licu protiv kojeg je pokrenut postupak da se u roku od 15 dana izjasne.

(5) Dekan saziva sjednicu Vijeća najkasnije u roku od dva mjeseca od dostave odgovora predlagatelja pokretanja postupka i lica protiv kojeg je pokrenut postupak radi utvrđivanja prijedloga za oduzimanje akademskog zvanja.

(6) Na sjednicu Vijeća pozivaju se predlagatelj i lice protiv kojeg je pokrenut postupak. Vijeće razmatra sve predložene dokaze i odlučuje o postojanju osnova za oduzimanje akademskog zvanja. Ako Vijeće odluči da postoji osnova za oduzimanje akademskog zvanja, podnosi prijedlog Senatu o oduzimanju akademskog zvanja.

(7) Oduzimanjem akademskog zvanja gube se sva prava koja su stečena osporenim izborom u akademsko zvanje.

Profesor emeritus

Član 134.

(Profesor emeritus)

- (1) Počasno zvanje professor emeritus dodjeljuje se penzionisanom redovnom profesoru Fakulteta, na način i pod uvjetima utvrđenim općim aktima Univerziteta.
- (2) Obavezni kriteriji koji moraju biti poštovani kod procedure izbora profesora emeritusa su:
- a) posebno isticanje u naučnom radu,
  - b) međunarodna reputacija u akademskim krugovima,
  - c) rezultati u stvaranju nastavno-naučnog podmlatka iz oblasti za koju je biran (lista sa imenima osoba kojima je predloženi redovni profesor bio mentor, te član komisije za izbor u nastavno-naučno zvanje,
  - d) duži vremenski period proveden u nastavi (minimalno 15 godina), te
  - e) veći broj objavljenih naučnih knjiga od značaja za struku i nauku, vodeći računa da neko od djela mora biti publikovano u periodu ne dužem od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva za dodjelu počasnog zvanja professora emeritusa.
- (3) Postupak dodjele počasnog zvanja professor emeritus pokreće se na prijedlog Vijeća Fakulteta, na osnovu kojeg Senat Univerziteta može donijeti odluku o dodjeli počasnog zvanja professor emeritus.
- (4) Prijedlog obavezno sadrži: saglasnost redovnog profesora u penziji da mu se dodijeli počasno zvanje professor emeritus; bibliografiju radova, curiculum vitae i saglasnost vijeća tri fakulteta, koji su upoznati sa radom kandidata.
- (5) Prijedlog se dostavlja vijeću matične grupacije nauka na saglasnost.
- (6) Nakon dobijanja saglasnosti matične grupacije, prijedlog se dostavlja Komisiji koju imenuje Senat.
- (7) Komisija donosi opći akt kojim će pobliže urediti svoj način rada.

Član 135.

(Prava professora emeritusa)

- (1) Profesor emeritus može biti angažiran:
- a) kao mentor,
  - b) kao član komisije u postupku izrade magistarskih i doktorskih radova,
  - c) kao član komisije za izbor akademskog osoblja,
  - d) kao član komisije za nostrifikaciju i ekvivalentciju, odnosno priznavanje javnih isprava,
  - e) kao recenzent rukopisa, te
  - f) za koordinaciju i rad u naučnoistraživačkim projektima.
- (2) Profesor emeritus može biti angažiran za održavanje dijela predavanja unutar predmeta u okviru sva tri ciklusa studija, bez mogućnosti vođenja predmeta u cijelosti i samostalnog obavljanja završnog ispita.

7.3 Stručno, administrativno-tehničko i pomoćno-tehničko osoblje

Član 136.

(Stručno, administrativno-tehničko i pomoćno-tehničko osoblje)

- (1) Stručno, administrativno-tehničko i pomoćno-tehničko osoblje je osoblje koje obavlja stručne, administrativno-tehničke i pomoćno-tehničke poslove iz djelatnosti Fakulteta
- (2) Radna mjesta osoblja, iz stava 1. ovog člana, utvrđuju se aktom Fakulteta o unutrašnjoj organizaciji poslova.
- (3) Način zasnivanja radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti osoblja, iz stava (1) ovog člana, ostvaruju se u skladu sa općim propisima o radu i općim aktima Fakulteta.

7.4 Pravila ponašanja osoblja Fakulteta

Član 137.

(Pravila ponašanja osoblja Fakulteta)

(1) Osoblje Fakulteta u svom radu i djelovanju i međusobnim odnosima, dužno je da se ponaša u skladu sa funkcijama koje ima tako da ne umanji svoj ugled, ugled Fakultet, te ne dovede u pitanje svoju pristrasnost u radu.

(2) Osoblje Fakulteta dužno je obavljati poslove i zadatke svog radnog mjesta:

- a) savjesno, stručno i uredno sa punom odgovornošću, poštujući zakonske propise i opće akte Fakulteta,
- b) ne prekoračujući ovlaštenja i ne zloupotrebljavajući ugled Fakulteta radi ostvarivanja privatnih interesa, te
- c) Promovirajući humanističke principe i ljudska prava, toleranciju i otvorenost.

(3) Osoblje Fakulteta u svom radu, djelovanju

i ponašanju dužno je voditi računa o sukobu interesa i nespojivosti drugih funkcija sa statusom osoblja Fakulteta.

(4) Akademsko osoblje u svom radu, djelovanju i ponašanju dužno je pridržavati se etičkih načela i načela naučne istine i kritičnosti.

7.5 Prava osoblja Fakulteta

Član 138.

(Prava osoblja Fakulteta)

(1) Osnovna prava osoblja Fakulteta su:

- a) pravo na jednakost u mogućnostima i tretmanu,
- b) pravo na dostojanstven rad i pravo rada u odgovarajućim uvjetima,
- c) pravo na plaću i druga materijalna primanja,
- d) pravo na slobodu udruživanja, kolektivnog pregovaranja i participacije, te
- e) pravo na stručno usavršavanje i osposobljavanje u skladu sa potrebama rada.

(2) Akademsko osoblje ima pravo na utvrđene mjere i aktivnosti za napredovanje akademskog osoblja u cilju ispunjavanja uvjeta za izbor u više zvanje na Fakultetu,

(3) Stručno, administrativno-tehničko i pomoćno - tehničko osoblje obavezno je učestvovati u organiziranim oblicima stručnog usavršavanja i osposobljavanja.

Član 139.

(Godišnji ljekarski pregled)

(1) Osoblje Fakulteta obavezno je obaviti sistematski ljekarski pregled prije početka svake studijske godine, a na zahtjev Dekana i ranije

(2) Na Fakultetu se ne može dozvoliti bilo kakav angažman u nastavnom

procesu licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom, iz stava (1) ovog člana, utvrdi:

- a) da je ovisnik o alkoholu,
- b) da je ovisnik o narkoticima, te
- c) da boluje od duševne bolesti koja ugrožava obavljanje djelatnosti ostalih zaposlenika na Fakultetu.

(3) Zaposlenik Fakulteta za kojeg se utvrde zdravstvene anomalije, iz stava (2) ovog člana, odmah po utvrđivanju datih činjenica bit će upućen na liječenje i udaljen iz procesa rada, a prema uputstvu nadležnog ljekara.

(4) Zaposlenik je dužan u roku od pet dana od dijagnosticiranja oboljenja, iz stava (2) ovog člana, dokumentovati otpočinjanje bolovanja ili mu prestaje radni odnos na Fakultetu.

7.6 Obaveze akademskog osoblja Fakulteta

Član 140.

(Obaveze akademskog osoblja u nastavno-naučnom radu)

Akademsko osoblje u svom nastavno-naučnom radu posebno je obavezno da :

- a) pripremi i po utvrđenom rasporedu sati održi predavanja, vježbe i druge oblike nastave,
- b) ličnim prisustvom i angažmanom u potpunosti realizira utvrđeni plan i program iz nastavnog predmeta za koji je angažirano,
- c) osigura nesmetano izvođenje svih oblika nastave,
- d) pomogne studentima u cilju savladavanja nastavno-naučnih sadržaja i provjera znanja organiziranjem i održavanjem redovnih, a po potrebi ili na zahtjev studenata, i dodatnih konsultacija,
- e) podstiče samostalan rada studenata, uključuju ih u stručni, naučnoistraživački rad, te
- f) informira studente o ciljevima, sadržaju, potrebnoj literaturi i metodama realizacije nastave iz nastavnog predmeta za koji su zaduženi, kao i o metodama i kriterijima praćenja njihovog rada, provjere znanja i ocjenjivanja.

7.7 Odsustva

Član 141.

(Plaćeno odsustvo s rada)

(1) Osoblje Fakulteta ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada do najviše sedam radnih dana tokom kalendarske godine za važne lične potrebe, a posebno u vezi sa: sklapanjem braka, sklapanjem braka djeteta, rođenjem djeteta, smrti člana uže porodice, selidbom u istom mjestu, elementarnom nesrećom, teškom bolesti člana uže porodice, te u drugim slučajevima utvrđenim općim aktom Fakulteta.

(2) Osoblje Fakulteta ima pravo na plaćeno odsustvo za vrijeme stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja u vezi sa potrebama poslova koje obavlja, pod uvjetima i u trajanju određenom općim aktom Fakulteta.

(3) Akademskom osoblju može se odobriti plaćeno odsustvo sa rada u trajanju do dva semestra u sljedećim slučajevima:

- a) izrada magistarskog ili doktorskog rada,
  - b) naučnog ili stručnog usavršavanja (odlazak na kongrese, simpozije i sl.),
  - c) odlazak u drugu visokoškolsku ustanovu van zemlje radi usavršavanja ili u okviru univerzitetske razmjene, te
  - d) obavljanje aktivnosti od posebnog interesa za Fakultet ili Univerzitet, kao što je realizacija ugovorenih obaveza Fakulteta ili Univerziteta na naučnoistraživačkim i stručnim zadacima.
- (4) Odsustvo, iz stava (3) ovog člana, može se odobriti ukoliko postoje za to planirana i osigurana finansijska sredstva, te osigurana adekvatna zamjena radi kontinuiranog odvijanja nastave i izvršavanja drugih nastavnih i radnih obaveza.
- (5) Odluku o plaćenom odsustvu i dužni trajanja odsustva u svakom konkretnom slučaju, iz stava (3) ovog člana, donosi dekan u skladu sa finansijskim mogućnostima Fakulteta
- (6) Zahtjev za odsustvo, iz stava (3) ovog člana, sadrži obrazloženje razloga odsustva, naznaku osobe koja će vršiti zamjenu i izvor sredstava za finansiranje.
- (7) Po završetku plaćenog odsustva s rada osoba, koja je koristila odsustvo, podnosi izvještaj dekanu.

Član 142.

(Neplaćeno odsustvo sa rada)

(1) Na zahtjev zaposlenika može se odobriti i neplaćeno odsustvo sa rada pod uvjetom da to odsustvo ne remeti normalno odvijanje rada u sljedećim slučajevima:

- a) kada po sopstvenoj želji bude angažiran na radu u inostranstvu u okviru međunarodne naučno-tehničke, obrazovne i druge saradnje,
- b) obrazovanja i usavršavanja u zemlji i inozemstvu koje traje najduže jednu godinu,

- c) učestvovanja u radu međunarodnih naučnih i stručnih organizacija,
  - e) liječenja u inozemstvu, te
  - f) njege teško oboljelog člana uže porodice.
- (2) Za vrijeme trajanja neplaćenog odsustva uposleniku miruju prava i obaveze iz radnog odnosa.

7.8 Odgovornost osoblja Fakulteta

Član 143.

(Odgovornost iz radnopravnog statusa)

- (1) Osoblje Fakulteta odgovara za povrede radnih obaveza i discipline ponašanja, te za štetu koju učini na radu i u vezi sa radom (disciplinska i materijalna odgovornost).
- (2) Disciplinska odgovornost osoblja Fakulteta je odgovornost za povrede radnih obaveza i discipline ponašanja u slučajevima kada se povjereni poslovi ne obavljaju savjesno, stručno i u predviđenim rokovima, ako se osoblje ne pridržava zakona i drugih propisa ili pravila ponašanja za vrijeme obavljanja poslova radnog mesta ili u vezi sa djelatnošću Fakulteta.
- (3) Krivična odgovornost ne isključuje disciplinsku odgovornost ako je djelo koje je predmet krivičnog postupka ujedno i povreda radnih obaveza i discipline ponašanja.
- (4) Oslobađanje od krivične odgovornosti ne prepostavlja oslobađanje od odgovornosti za povrede radne obaveze i discipline ponašanja ako je djelo propisano kao povreda radne discipline.

Član 144.

(Vrste povreda radne discipline)

- (1) Povrede radne discipline mogu biti lakše i teže.
- (2) Lakše povrede radne discipline su:
  - a) učestalo kašnjenje na posao ili raniji odlazak s posla,
  - b) napuštanje radnih prostorija tokom radnog vremena bez odobrenja ovlaštene osobe ili iz neopravdanih razloga,
  - c) neuredno čuvanje spisa, podataka ili druge povjerenе dokumentacije,
  - d) neopravdani izostanak s posla jedan dan,
  - e) neobavještavanje odgovorne osobe o spriječenosti dolaska na posao u roku od 24 sata bez opravdanog razloga, te
  - f) druge povrede koje su propisane zakonom ili drugim propisima.
- (3) Teže povrede radne discipline su:
  - a) neizvršavanje, nesavjesno, nepravovremeno ili nemarno izvršavanje nastavnih i radnih obaveza,
  - b) nezakonit rad ili propuštanje poduzimanja mjera ili radnji na koje je osoblje Fakulteta ovlašteno radi sprečavanja nezakonitosti,
  - c) davanje netačnih podataka kojima se utiče na donošenje odluka nadležnih tijela ili time nastale štetne posljedice,
  - d) zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlasti,
  - e) neovlaštena послугa sredstvima povjerenim za izvršenje poslova,
  - f) odavanje poslovne ili druge tajne u vezi sa obavljanjem djelatnosti,
  - g) obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti sa poslovima radnog mesta ili bez prethodnog odobrenja,
  - h) kršenje etičkog kodeksa koje nanosi štetu ugledu Fakulteta, te
  - i) neopravdani izostanak s posla od dva do četiri dana uzastopno.

Član 145.

(Disciplinske mjere za lakše povrede iz radnog odnosa)

- (1) Za lakše povrede radnih obaveza i discipline ponašanja utvrđene ovim statutom, kao i za lakše povrede radnih obaveza i discipline ponašanja utvrđene općim aktima Fakulteta, kao disciplinska mјera za slučaj utvrđene disciplinske odgovornosti može se izreći pisano upozorenje (opomena).

(2) Disciplinska mjera, iz stava (1) ovog člana, mjera je kojom se osoblje Fakulteta upozorava na obaveze iz radnog odnosa koje su povrijeđene njegovim ponašanjem te mu se ukazuje na mogućnost otkaza Ugovora o radu za slučaj nastavka kršenja tih obaveza.

Član 146.

(Disciplinske mjere za teže povrede radnog odnosa)

Za teže povrede radnih obaveza i radne discipline utvrđene ovim statutom može se izreći jedna od sljedećih disciplinskih mjera:

- a) novčana kazna za vrijeme od jednog do šest mjeseci, s tim da novčana kazna ne može iznositi mjesечно više od 15% ukupne plaće isplaćene u mjesecu u kojem je izrečena,
- b) pisano upozorenje pred otkaz ugovora o radu, te
- c) otkaz ugovora o radu.

Član 147.

(Disciplinski postupak)

(1) Disciplinski postupak pokreće dekan Fakulteta po službenoj dužnosti nakon saznanja za učinjenu povredu obaveza. Postupak je pokrenut čim dekan izvrši ma koju radnju u cilju vođenja postupka.

(2) Disciplinske mjere za lakše povrede izriče Dekan, a za teže povrede radne discipline i discipline ponašanja izriče komisija za disciplinsku odgovornost osoblja Fakulteta (u dalnjem tekstu: komisija). Komisija ima predsjednika i dva člana. Predsjednika i jednog člana komisije imenuje Dekan, a jednog člana predlaže Sindikat Fakulteta. Mandat komisije traje dvije godine.

(3) U provođenju disciplinskog postupka komisija postupa po pravilima upravnog postupka propisanog Zakonom. Zaposleniku se u disciplinskom postupku pruža mogućnost da izjašnjenja o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za izricanje disciplinske mjere.

(4) O usmenoj raspravi ili drugoj važnijoj radnji u postupku Komisija sastavlja zapisnik.

(5) Pri izricanju disciplinske mjere uzimaju se u obzir osobito: težina povrede i posljedice, stepen odgovornosti zaposlenika, okolnosti pod kojima je povreda učinjena, raniji rad i ponašanje zaposlenika, te druge okolnosti relevantne za izricanje disciplinske mjere.

(6) Odluku o disciplinskoj odgovornosti komisija je dužna donijeti najkasnije u roku od dva mjeseca računajući od dana pokretanja postupka.

(7) Protiv odluke komisije dopuštena je žalba Upravnom odboru u roku od 15 dana od dana prijema prvostepene odluke. Odluka Upravnog odbora je konačna.

(8) Odluke o izrečenim disciplinskim mjerama za teže povrede obaveza trajno se pohranjuju u personalnom dosjeu zaposlenika.

7.9. Kadrovske potrebe i napredovanje

Član 148.

(Program napredovanja akademskog osoblja)

- (1) Programom napredovanja akademskog osoblja se utvrđuju kriteriji za napredovanje i osigurava ravnopravna zastupljenost akademskog osoblja, utvrđuje izvor finansiranja sa planom dinamike realizacije i rokovima izvještavanja.
- (2) Program iz stava (1) ovog člana donosi Vijeće Fakulteta za period od jedne godine.

Član 149.

(Plan kadrovske potrebe)

- (1) Planom kadrovske potrebe se utvrđuje politika zapošljavanja akademskog i drugog osoblja na Fakultetu, polazeći od potrebe da se nastavni proces organizuje na zakonit, kvalitetan, racionalan i efikasan način.
- (2) Plan kadrovske potrebe, na prijedlog Naučnonastavnog vijeća, donosi Upravni odbor.

Član 150.

(Period zaključivanja ugovora o radu)

- (1) Lica izabrana u nastavnonaučna zvanja, zaključuju ugovor o radu za izborni period utvrđen Zakonom o visokom obrazovanju.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana u slučaju ponovnog izbora u isto ili više zvanje zaključuju novi ugovor o radu na vrijeme utvrđenog izbornog perioda za to zvanje.
- (3) Izabrano lice u smislu stava (1) i (2) ovog člana zaključuje ugovor o radu sa Fakultetom, nakon što odluka o izboru u zvanje postane konačna.
- (4) Ukoliko član akademskog osoblja nakon isteka perioda izbora u zvanje ne bude izabran u isto ili više zvanje, sa njim se ne može zaključiti ugovor o radu za obavljanje poslova člana akademskog osoblja, te će se raspisati javni konkurs prije početka naredne studijske godine.

Član 151.

(Radni angažman akademskog osoblja sa 65 godina)

- (1) Član akademskog osoblja koji ispuni uslove za prestanak radnog odnosa zbog navršenih 65 godina života, bez obzira na godine staža osiguranja ima pravo, ukoliko mu to omogućava odluka o izboru, ostati u radnom odnosu do isteka studijske godine u kojoj navršava 65 godina života.
- (2) Član akademskog osoblja koji navrši 65 godina života u toku studijske godine, a kojem nije istekao izborni period Fakultet će ponuditi zaključenje novog ugovora o radu i to do isteka te studijske godine.
- (3) Član akademskog osoblja iz stava (1) ovog člana ostaje u radnom odnosu do navršene 70-te godine života, ukoliko nakon provedene konkursne procedure na to radno mjesto ne bude izabran drugi nastavnik i ukoliko mu to omogućava izbor u zvanje.
- (4) Član akademskog osoblja koji navrši 65 godina života ne može na osnovu konkursa biti biran u isto ili više zvanje.
- (5) Procedura izbora u zvanje za naučnu oblast ili predmet se provodi prije početka svake studijske godine.
- (6) Član akademskog osoblja iz stava (1) ovog člana dužan je da 6 mjeseci prije navršenih 65 godina života pisanim putem obavjeti dekana da želi ostati angažiran i nakon studijske godine iz stava (1) ovog člana.
- (7) Završetkom studijske godine u kojoj navršava 70 godina života nastavniku prestaje mogućnost nastavničkog angažmana, izuzev sa zvanjem profesora emeritusa.

7.10 Prestanak radnog odnosa

Član 152.

(Prestanak radnog odnosa)

- (1) Osoblju Fakulteta radni odnos prestaje na način i pod uvjetima utvrđenim općim propisima o radu, ovim statutom i općim aktima Fakulteta.
- (2) Akademskom osoblju, pored načina utvrđenih stavom (1) ovog člana, radni odnos prestaje i u sljedećim slučajevima:
  - a) ukoliko nakon isteka izbornog perioda na način i po proceduri predviđenoj Zakonom o visokom obrazovanju i ovim statutom ne budu izabrani u isto ili više zvanje i ukoliko ne zaključe ponuđeni izmijenjeni ugovor o radu,
  - b) ukoliko kod prvog izbora u neko akademsko zvanje u roku od jedne godine od izbora ne dostavi uvjerenje kojim dokazuje minimum pedagoškog obrazovanja,
  - c) ukoliko tokom postupka prijave za konkurs daje dokumente i izjave koje su netačne i lažne,
  - d) ukoliko je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog krivičnih djela zbog kojih se može izreći kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci ili više, te
  - e) ukoliko se angažira u drugoj organizacionoj jedinici Univerziteta ili visokoškolskoj ustanovi bez prethodne pisane saglasnosti dekana Fakulteta.

8. Sistem osiguranja kvaliteta

Član 153. (Sistem osiguranja i sistem upravljanja kvalitetom)

(1) Jedan od osnovnih zadataka Fakulteta je uspostava sistema osiguranja i sistema upravljanja kvalitetom, te osiguranje njegove primjene.

(2) Uspostava sistema osiguranja i sistema upravljanja kvalitetom se sastoji od unutrašnje i vanjske ocjene sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom.

(3) U sastavu Univerziteta, Fakultet uspostavlja sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom, posebno u oblastima:

- a) funkcija i ciljeva Fakulteta,
- b) uspostavljanja procedura za osiguranje kvaliteta u upravljačkoj strukturi,
- c) realizacije studijskih programa,
- d) unapređenja procesa provjere znanja i ocjenjivanja studenata,
- e) osiguravanja adekvatnih ljudskih resursa,
- f) fakultetske infrastrukture,
- g) informacionih sistema i tehnologija,
- h) informiranja i pristupa informacijama, te
- i) međunarodne saradnje.

(4) Preciznije uvjete i obaveze u vezi sa sistemom osiguranja kvaliteta uredit će se pravilnikom o osiguranju kvaliteta Univerziteta.

Član 154. (Postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta na Fakultetu)

(1) Fakultet u okviru svojih nadležnosti provodi postupak samovrednovanja i ocjenjivanja kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uvjeta rada.

(2) Fakultet provodi postupak samovrednovanja odnosno evaluacije i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa i uvjeta rada i izvještaje dostavlja Upravnom odboru Fakulteta i Univerzitetu.

(3) Samovrednovanje se provodi na način i po postupku utvrđenom Zakonom, ovim statutom i općim aktom Univerziteta.

(4) Fakultet je dužan u intervalima, koji ne mogu biti duži od trajanja dužine studija prvog ciklusa studija, vršiti postupak, iz stava (1) ovog člana.

(5) Fakultet definira tijela i postupke za praćenje, osiguravanje i unapređenje kvaliteta, uključujući postupke interne samoevaluacije svojim aktima.

Član 155. (Evaluacija rada akademskog osoblja)

(1) Rad akademskog osoblja podliježe kontinuiranoj evaluaciji.

(2) Evaluacijom se obavezno ocjenjuje kvalitet realizacije nastave i kvalitet interaktivnog odnosa student – nastavnik/saradnik.

(3) Ocjena kvaliteta realizacije nastave vrši se na osnovu sljedećih kriterija: realizacije utvrđenog plana i programa iz nastavnog predmeta (lično prisustvo predavanjima, vježbama i drugim oblicima nastave po utvrđenom rasporedu sati), osiguranja i dostupnosti potrebne literature, transparentnosti i javnosti održavanja provjera znanja studenata.

(4) Ocjena kvaliteta interaktivnog odnosa student – nastavnik/saradnik vrši se na osnovu sljedećih kriterija: odnosa akademskog osoblja prema studentima u toku izvođenja svih oblika nastave i provjera znanja, korektnosti u komunikaciji, dostupnosti akademskog osoblja studentima radi konsultacija, saradnje mentora i studenta, kao i drugih kriterija utvrđenih općim aktom Fakulteta.

(5) Evaluacija rada akademskog osoblja obavezno se provodi nakon završetka nastave u semestru/studijskoj godini.

(6) Ocjenu rada akademskog osoblja vrši Vijeće Fakulteta, a odluku o ocjeni rada donosi dekan.

(7) Postupak evaluacije rada akademskog osoblja, sadržaj evaluacionog obrasca, način provođenja evaluacije, kriteriji za definiranje ocjene, utvrdit će se posebnom odlukom, koju u skladu sa zakonom donosi Vijeće Fakulteta.

Član 156.

(Akreditacija Fakulteta)

Postupak institucionalne i programske akreditacija i licenciranja Fakulteta- pridružene članice Univerziteta u Sarajevu, vrši se u okviru Univerziteta u skladu sa propisima i kriterijima nadležnih organa za visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini, Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i drugih relevantnih propisa.

9. Dokumentacija, evidencija i javne isprave

Član 157.

(Dokumentacija i evidencija)

(1) Fakultet je obavezan voditi matične knjige utvrđene zakonom.

(2) Pored matičnih knjiga Fakultet je obavezan voditi i evidencije o ispitima, uspjehu studenata i druge evidencije, u skladu zakonskim propisima, općim aktom Fakulteta i Univerziteta.

(3) Evidencije, iz stava (2) ovog člana, vodi se u sastavu su jedinstvenog informacionog sistema Univerziteta.

(4) Matične knjige i evidencije o izdatim diploma ma trajno se čuvaju.

Član 158.

(Javne isprave)

(1) Javne isprave koje izdaje Fakultet utvrđene su Zakonom i Pravilnikom o sadržaju javnih isprava koji donosi Ministarstvo.

(2) Na zahtjev kandidata može se izdati duplikat javne isprave pod uvjetom da je okončan propisani postupak za oglašavanje ranije izdate javne isprave nevažećom.

(3) Zahtjev za izdavanje duplikata podnosi se Fakultetu. U sadržaju se unosi riječ "duplikat" poslije naziva javne isprave.

Član 159.

Priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija

(1) Priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija je formalno potvrđivanje vrijednosti strane visokoškolske kvalifikacije, odnosno razdoblja obrazovanja, koje je izdalo nadležno tijelo u svrhu pristupa nastavku obrazovanja ili zapošljavanju.

(2) Priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija vrši se na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom i Pravilnikom o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija koji donosi Univerzitet uz saglasnost nadležnog Ministarstva.

10. Javnost rada i poslovna tajna

Član 160. (Javnost rada)

- (1) Rad Fakulteta je javan.
- (2) Fakultet je obavezan pravovremeno i istinito obavještavati svoje zaposlenike, studente i druge zainteresirane osobe o pitanjima od interesa za ostvarivanje njihovih prava i obaveza, o obavljanju svoje djelatnosti i o svom radu, kao i o drugim pitanjima od interesa za Fakultet.
- (3) Obavještavanje, u skladu sa stavom (2) ovog člana, u nadležnosti je dekana a izuzetno, i druge ovlaštene osobe, što se utvrđuje aktom Fakulteta.
- (4) Dostavljanje, obrađivanje i davanje informacija od strane neovlaštenog lica podliježe postupku preispitivanja discipline ponašanja.
- (5) U obavljanju svojih djelatnosti Fakultet je obavezan postupati na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom o slobodi pristupa informacijama i Zakonom o zaštiti podataka.

Član 161. (Način ostvarivanja javnosti rada)

Javnost rada ostvaruje se:

- a) prisustvom predstavnika sredstava javnog informiranja svim oblicima okupljanja na Fakultetu,
- b) saopćenjima, izjavama i intervjuiima,
- c) oglašavanjem na zvaničnoj web-stranici Fakulteta i Univerziteta,
- d) aktivnostima PR službe za odnose s javnošću,
- e) putem redovnih i posebnih publikacija Fakulteta,
- f) postupanjem u skladu sa zakonom o slobodi pristupa informacijama od javnog značaja, te
- g) putem drugih aktivnosti koje doprinose javnom i transparentnom radu akademske zajednice u cjelini.

Član 162. (Poslovna tajna)

- (1) Poslovnom tajnom smatraju se podaci zbog čijeg bi davanja na uvid neovlaštenoj osobi moglo nastupiti štetne posljedice za poslovni interes i ugled Fakulteta odnosno osoblja i studenata.
- (2) Poslovnom tajnom smatraju se osobito podaci:
- a) koje dekan proglaši poslovnom tajnom,
  - b) koji se odnose na način i mjere postupanja u vanrednim slučajevima,
  - c) koje kao poslovnu tajnu tijela Fakulteta ili njegovi zaposlenici saznaju od drugih pravnih ili fizičkih osoba,
  - d) koji se odnose na poslove koje Fakultet ili Univerzitet obavljaju za potrebe drugih pravnih ili fizičkih osoba, ako su isti zaštićeni odgovarajućim stepenom tajnosti,
  - e) koji sadrže ponude za javni oglas/konkurs, do objavljivanja rezultata oglasa/konkursa, te
  - f) drugi podaci koji su zakonom ili drugim propisom utvrđeni kao tajni podaci.
- (3) Podatke, koji predstavljaju tajnu Fakulteta interes mogu dati dekan ili osoba koju on ovlasti. osobama koje za to imaju pravni

Član 163. (Dužnost čuvanja poslovne tajne)

- (1) Osoblje i tijela Fakulteta dužni su čuvati podatke koji su od strane nadležnog tijela proglašeni za poslovnu tajnu.
- (2) Dužnost čuvanja poslovne tajne traje i po prestanku radnog odnosa ili prestanku funkcije na Fakultetu.

- (3) Povreda čuvanja poslovne tajne predstavlja povredu radne discipline. Osoba koja neovlašteno učini dostupnim javnosti podatke, koji su proglašeni poslovnom tajnom, može odgovarati disciplinski, imovinski i/ili krivično, ovisno o težini štetnih posljedica po interes i ugled Fakulteta.
- (4) Podaci, koji predstavljaju poslovnu tajnu i koji su kao takvi označeni, čuvaju se i evidentiraju u posebnoj arhivi, od strane lica koja za to posebno ovlasti dekan.

11. Imovina, poslovanje i finansiranje

Član 164.

(Imovina Fakulteta)

- (1) Fakultet stiče imovinu i upravlja njome u skladu sa zakonom.
- (2) Nepokretnosti, finansijska sredstva i druga imovina Fakulteta je imovina Osnivača.
- (3) Dio srestava za finansiranje rada Fakulteta obezbjeđuje Osnivač.
- (4) Osnivač obezbjeđuje Fakultetu sredstva za plaće i naknade u iznosu utvrđenom Pravilnikom o platama zaposlenika, dodacima na platu i naknadama po osnovu rada sa utvrđenim koeficijentima, naknade za angažovane vanjske nastavnike za izvođenje nastave, određeni iznos na ime materijalnih troškova, što se preciznije utvrđuje Ugovorom o međusobnim pravima i obaveza između Osnivača i Fakulteta.
- (5) Sredstva iz stava (1) ovog člana Osnivač doznačava na račun Fakulteta do kraja mjeseca za tekući mjesec.

Član 165.

(Utrošak sredstava)

Sredstva iz prethodnog člana koje obezbjeđuje Osnivač, koriste se:

- a) za plaće i naknade nastavnika i saradnika u radnom odnosu na Fakultetu i angažovanih u nastavnonaučnom procesu po osnovu posebnih ugovora;
- b) za plaće zaposlenika Fakulteta koji rade na administrativno stručnim i drugim poslovima;
- c) za materijalne troškove Fakulteta;
- d) za podsticaj programa naučnoistraživačkog rada;
- e) za nabavku udžbenika i poboljšanje radnog standarda studenata;
- f) za druge namjene koje odredi osnivač Fakulteta;
- g) za druge obaveze u skladu sa zakonom.

Član 166.

(Vlasiti prihodi)

Fakultet stiče prihode i iz drugih izvora i to:

- a) upisnine,
- b) realizacijom naučnoistraživačkog rada,
- c) donacijom pravnih i fizičkih lica,
- d) iz autorskih i drugih prava,
- e) iz legata, poklona, zavještanja i drugih izvora utvrđenih zakonom.

Član 167.

(Isplata plaća)

- (1) Isplata plaća akademskom osoblju i drugim zaposlenicima na Fakultetu se vrši u skladu sa jedinstvenim Pravilnikom o plaćama koji usvaja Upravni odbor Fakulteta.

Član 168.
(Poslovne knjige)

Fakultet vodi poslovne knjige u skladu sa zakonom.

12. Prelazne i završne odredbe

Član 169.

(Postupak donošenja izmjena i dopuna akata)

- (1) Izmjene dopune ovog Statuta i drugih općih akata Fakulteta vrše se na način propisan zakonom, Ugovorom između Fakulteta i Univerziteta u Sarajevu i drugim relevantnim propisima.
(2) Tumačenje odredaba pojedinih općih akata daje organ nadležan za njegovo donošenje.

Član 170.

(Prestanak važenja Pravila Fakulteta)

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaju da važe Pravila Fakulteta za javnu upravu u Sarajevu broj: 1162/07 od 26.12. 2007. godine (Saglasnost Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo broj: 11-01-38-3723-2 od 11.12. 2007. godine.)

Član 171.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Statut stupa na snagu u roku od 15 dana od dana objavljivanja na web stranici i oglasnoj ploči Fakulteta.

*****

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo je na osnovu Odluke o usklađenosti Statuta sa Zakonom o visokom obrazovanju broj: ----- od ----- potvrđilo usklađenost ovog Statuta sa zakonom.

*****

Senat Univerziteta u Sarajevu je, saglasno Ugovoru o međusobnim pravima i obavezama Univerziteta i Fakulteta, na osnovu Odluke broj_____ od ----- godine potvrdio usklađenost ovog Statuta sa Statutom Univerziteta u Sarajevu.

Predsjednik Upravnog odbora Fakulteta

Prof.dr. Sead Dizdarević

Broj: 964/13
Sarajevo, 13.06.2013. godine